

“ कृषि पर्यटन र पूर्वाधार: कपुरकोट गाउँपालिका विकासको आधार ”

कपुरकोट गाउँपालिका

आ.व. २०७४/२०८० को

स्वास्थ्य तर्फको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

प्रकाशक
कपुरकोट गाउँपालिका
स्वास्थ्य शाखा
कपुरकोट, अल्यान, कर्णाली प्रदेश

कपुरकोट गाउँपालिका
आ.व. २०७९/०८० स्वास्थ्य तर्फको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

प्रकाशक
कपुरकोट गाउँपालिका
स्वास्थ्य शाखा
सल्यान

कपुरकोट गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
कपुरकोट, सल्यान
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

पत्र संख्या:-

चलानी नं.: -

www.kapurkotmun.gov.np

फँक्स: ०८८-४१००६९, ०८८-४१००७०

मिति: २०८०/०५/०१

शुभकामना मन्त्रालय

नेपालको संवैधानिक व्यवस्था अनुसार स्वास्थ्य सेवालाई मौलिक हकको रूपमा स्थापित गरेको छ । नागरिकहरुलाई सहज रूपले स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउनु स्थानिय तहको प्रमुख दायित्व भित्र पर्दछ । आम नागरिकलाई गुणात्मक स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरी स्वास्थ्य स्थितीमा सुधार गर्ने अभिप्रायले विगत र वर्तमानको स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको अवस्था, स्वास्थ्य संस्थाको भौतिक अवस्था, जनशक्तीको व्यवस्था लगाएत कपुरकोट गाउँपालिका भित्र रहेका समष्टिगत स्वास्थ्यको मानचित्रलाई चित्रण गरी स्वास्थ्य शाखाले स्वास्थ्य क्षेत्र तर्फको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन २०७९/८० प्रकाशन गर्न लागेकोमा मलाई असाध्यै खुशी लागेको छ । प्रकाशित प्रतिवेदनले औल्याएका सूचकहरुलाई मनन गर्दै आगामी दिनमा स्वास्थ्य शाखा र सो मातहतका स्वास्थ्य चौकी, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, गाउँघर किलिनिक, खोप किलिनिकबाट जनस्तरमा गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवामा थप सुधार हुने मैले अपेक्षा गरेको छु । यो प्रतिवेदनले महत्वपूर्ण उपलब्धीहरुलाई संस्थागत गर्दै पृष्ठपोषणका रूपमा उठान गरिएका सुभावहरुलाई मार्ग निर्देशकका रूपमा अनुसरण गरि आगामी योजनामा समावेश गरेर कार्यान्वयमा लैजाने विश्वास मैले लिएको छु । अन्तमा यो प्रगति प्रतिवेदन तयार पार्नका लागी महत्वपूर्ण भुमिका निर्वाह गर्ने स्वास्थ्य शाखा प्रमुख सुवाश हमाल लगायत सम्पुर्ण स्वास्थ्यकर्मीहरू, पूर्व स्वास्थ्य शाखा प्रमुख अरुण दाहाल तथा सहयोगी टिम र यसको मुद्रण गर्ने महालक्ष्मी छापाखाना दाढलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै आगामी बर्षमा पनि यो कार्यले निरन्तरता पाउनेछ भन्ने अपेक्षा सहित हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद ॥

दुर्गा बहादुर पुन

अध्यक्ष

कपुरकोट गाउँपालिका

“कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार: कपुरकोट गाउँपालिका विकासको आधार”

कपुरकोट गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
कपुरकोट, सल्यान
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

पत्र संख्या:-

चलानी नं.:-

www.kapurkotmun.gov.np

फ़ोन: ०८८-४१००६९, ०८८-४१००७०

शुभकामना मन्त्रालय

मिति: २०८०/०५/०१

यस कपुरकोट गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखाले स्वास्थ्यको बस्तुस्थिती र विवरण अध्यावधिक गरी स्वास्थ्य तर्फको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन २०७९/८० प्रकाशन गर्न लागेको थाहा पाउँदा मलाई अत्यन्तै खुशी लागेको छ । वास्तविकतामा आधारित स्वास्थ्यको अवस्था र बस्तु स्थिती जानकारी हुने भएकोले यो प्रतिवेदन अन्य पालिकाहरूको लागि समेत उदाहरणीय बन्ने मेरो विश्वास छ । वर्तमान अवस्थामा मुलुक संघियतामा परिचालित भएको अवस्थामा स्वास्थ्य सेवा पाउनु प्रत्येक नागरिकको नैसर्गिक अधिकार हो । संविधानमा व्यवस्था भए अनुरूप कुनै पनि नागरिक स्वास्थ्य सेवाबाट वन्चित हुन हुँदैन भन्ने मेरो धारणा छ । गत आ.ब.को स्वास्थ्य शाखा तर्फको कार्य सम्पादन तर्फ नजर लगाउदा कपुरकोट गाउँपालिकाको स्वास्थ्य शाखाको कार्य सम्पादन सल्यान जिल्लामै उत्कृष्ट हुनुले स्वास्थ्य शाखाको गरिमालाई अझ उच्च बनाएको महसुस मैले गरेको छु । अन्तमा कपुरकोट गाउँपालिका अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवामा अहोरात्र खट्टनु भएका सम्पुर्ण स्वास्थ्यकर्मी, महिला स्वास्थ्य स्वयम्भेविका, लगायत अन्य सरोकारवाला संघ संस्थालाई हृदय देखि नै धन्यवाद तथा यस प्रगति प्रतिवेदनको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद ॥

प्रकाश भरारी
उपाध्यक्ष
कपुरकोट गाउँपालिका

“कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार: कपुरकोट गाउँपालिका विकासको आधार”

कपुरकोट गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
कपुरकोट, सल्यान
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

पत्र संख्या:-

चलानी नं.: -

www.kapurkotmun.gov.np

फ़ोन: ०८८-४१००६९, ०८८-४१००७०

शुभकामना सन्देश

मिति: २०८०/०५/०९

कपुरकोट गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/८० को समर्पित स्वास्थ्यको बिधमान अवस्था, समस्या, चुनौती, भौतिक अवस्था, जनशक्ति, जनसंख्या विवरण, जन्मदर, मृत्युदर, खोप सेवा, मातृ तथा शिशु सेवाका साथै स्वास्थ्य संग सम्बन्धित सर्वे तथा नसर्वे रोगको बारेमा कपुरकोट गाउँपालिकाको स्वास्थ्य शाखाले आ.व २०७९/८० को स्वास्थ्य तर्फको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी प्रकाशन गर्न लागेकोमा मलाई असाध्यै खुसी लागेको छ । स्वास्थ्य संस्था व्यवस्थापन समिति र स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवाको लागि आवश्यक काम गर्न, सुधार पद्धतिबाटे बोध गराउन, स्थानिय श्रोत र साधनको समुदायमा परिचालन गर्न विगतको समिक्षा र आगामी आ.व.को लागि पृष्ठपोषण सहितको यो प्रगति प्रतिवेदनले सहयोग पुर्याउने छ भन्ने मलाई बिश्वास छ । यो प्रगति प्रतिवेदनको तयारीमा संलग्न कपुरकोट गाउँपालिकाका स्वास्थ्य शाखा प्रमुख शुवाश हमाल, पूर्व स्वास्थ्य शाखा प्रमुख अरुण दाहाल लगायत सम्पूर्ण स्वास्थ्यकर्मी, महिला स्वास्थ्य स्वयम्भूतिका र अन्य सहयोगी संघ-संस्थालाई हार्दिक धन्यवाद र सबैको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दछ ।

भरत कुमार वली

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

“कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार: कपुरकोट गाउँपालिका विकासको आधार”

विषयसूची

सि.नं.	शीर्षक	पेज नं.
१.	कपुरकोट गाउँपालिकाको परिचय	१-११
२.	कपुरकोट गाउँपालिकाको अनुमानित जनसंख्या	१२-१४
३.	राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम	१५-२३
४.	पोषण कार्यक्रम	२३-३१
५.	सामुदायमा आधारित एकिकृत बालरोग व्यवस्थापन तथा नवजात शिशु स्याहार कार्यक्रम	३१-३८
६.	परिवार योजना कार्यक्रम	३९-४२
७.	सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम	४२-४७
८.	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा गाउँघर क्लिनिक कार्यक्रम	४८-५०
९.	सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंमूलसेविका कार्यक्रम	५०-५३
१०.	रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	५३-६३
११.	उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम	६३-६५
१२.	स्वास्थ्य शिक्षा सूचना तथा संचार कार्यक्रम	६६
१३.	जनशक्ति व्यवस्थापन कार्यक्रम	६७-७२
१४.	एकिकृत गाउँ स्वास्थ्य कार्यक्रम (व्यवस्थापन)	७३-७६
१५.	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा पुर्नजागरण कार्यक्रम	७७-७८
१६.	आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम	७९-८०
१७.	आ.व. २०७९/८० को वार्षिक कार्यक्रम तथा खर्चको विवरण	८१-८६
१८.	आ.व. २०७९/८० मा पालिकास्तरबाट गरिएका उत्कृष्ट तथा नविनतम कार्यहरूको विवरण	८६-८७
१९.	आ.व. २०८०/०८१ को कार्ययोजना	८८-९०
२०.	राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय दिवसहरु	९०-९२
२१.	कपुरकोट जागरण अभियान अन्तर्गत गरिने कार्यहरु	९३
२२.	नोट	९४-९५

१. कपुरकोट गाउँपालिकाको परिचय

१.१ परिचय

कर्णाली प्रदेशको सल्यान जिल्लामा पर्ने कपुरकोट गाउँपालिका साविकका चारवटा गा.वि.स. धनवाड, रिम, सिनवाड र गर्पा मिलेर बनेको हो । सल्यान जिल्लाको कुल क्षेत्रफल १९५१ वर्ग किलोमिटर मध्ये यस गाउँपालिकाले ११९.२१ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल ओगटेको छ । यस गाउँपालिकाका जम्मा ६ वटा बडामा महिला ९१५७ र पुरुष ८३६९ गरी जम्मा १७५२६ जनसंख्या रहेको छ । पश्चिममा त्रिवेणी, उत्तरमा छत्रेश्वरी गाउँपालिका, पूर्वमा रोल्पा र दक्षिणमा दाढ जिल्लासँग भौगोलिक सिमाना जोडिएको यस गाउँपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति २८°२४'उत्तरी अक्षांश र ८०°२३' पूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएको छ । कर्णाली प्रदेशको प्रवेशद्वारको रूपमा रहेको यस गाउँपालिकाका अग्ला पहाडहरूको संगमको रूपमा रहेको भौगोलिक बनावटले गर्दा अत्यन्तै रमाइलो र अनुकुल वातावरणको कारण वेमौसमी तरकारी खेतीका साथै फलफूल खेतीको लागि उर्वर भूमिको बरदानको रूपमा पनि लिन सकिन्छ ।

१.२ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि तथा नामाकरण

वि.सं. २०२८ सालपछि राप्ती लोकमार्गको स्थापनासँगै कपुरकोट सल्यान जिल्लाको प्रवेशद्वारको रूपमा रहेको छ । साविकको धनवाड गाविसमा पर्ने यो स्थान सदरमुकाम खलंगा देखि ४२ कि.मि. दक्षिण र दाढको तुलसीपुरदेखि २२ कि.मि. उत्तरको पहाडी भञ्ज्याडमा अवस्थित छ ।

वि.सं. १९५० तिर स्वर्गद्वारीका महाप्रभुले कपुरकोट, फलावाड हुँदै सुर्खेततिर जाने क्रममा यहाँका वासिन्दाहरूलाई कपुरका बोटहरू लगाउन प्रोत्साहित गर्नुभएपछि क्रमशः कपुरका बोटहरू बढ्दै गएको र दाढको औलो छल्न चिसो पहाडी कोट तर्फ मानिसहरू आई बस्ने क्रममा यस सुरम्य स्थानको नाम कपुरकोट रहन गएको हो भनिन्छ । यो स्थान समुद्री सतहबाट करिब १५०० मिटर उचाईमा रहेको छ ।

डोका डाला बुनेर दाढ, कोइलावास, नेपालगञ्ज र भारतीय वजारहरूसम्म वेचविखन गर्ने र परम्परागत खेती किसानी र पशुपालन पेशमा रहेका कपुरकोट र आसपासका गाउँलेहरूमा वि.सं. २०३९ सालमा राप्ती एकिकृत ग्रामिण विकास परियोजना लागू भए लगतै नयाँ कृषि प्रणालीको लहर आयो । उक्त परियोजनाद्वारा कपुरकोटमा सेवा केन्द्रहरूको स्थापना गरियो । ती केन्द्रहरू मार्फत विभिन्न समुहहरूको गठन तथा आवश्यकता अनुसारको तालिम प्रदान गरी वेमौसमी तरकारी, फलफूल तथा जडिवुटी उत्पादनलाई विस्तार गरियो । खासगरि वेमौसमी र वर्णशंकर जातका टमाटर, वन्दागोभी, काउली, भेडेखुर्सानी, घयुसिमी, बोडी लगायतका तरकारीको वीउ भारत तथा तरकारी वीउ उत्पादन केन्द्र मुसीकोट, रुकुमबाट ल्याई निःशुल्क वितरण गरियो । वि.सं. २०४८ सालबाट हप्ताको २ पल्ट हाटवजार लाग्ने व्यवस्था शुरु भयो । सुन्तला, स्याउ, कागती, मौसम आदि फलफूल तथा अदुवा, टिमुर, वेसार लगायतका जडिवुटीहरूको उत्पादनमा जोड दिइयो । फलस्वरूप कपुरकोट क्षेत्रबाट वार्षिक औषत २०/२२ करोडको तरकारी, फलफूल र जडिवुटीहरू नेपालका सबै प्रमुख शहरहरू र भारतका सिमावर्ती शरहरहरूसम्म निकासी हुन थालेको छ ।

सल्यान र रोल्पाका धैरै छिमेकी गाउँपालिका र दाढका पहाडी गाउँहरूको केन्द्रको रूपमा विकसित हुँदै गइरहेको

कपुरकोट राप्ती लोकमार्गका अतिरिक्त रोल्पा र सल्यानका पूर्वी गाउँहस्तर्फ जाने औद्योगिक सडक तथा पश्चिम तथा उत्तरतर्फ जाने सडकको मुख्य द्वारको रूपमा समेत विकसित हुँदैछ । यहाँबाट स्वर्गद्वारी तपोभूमी नजिकै पर्दछ । यस स्थानमा अदुवा अनुसन्धान केन्द्रका साथै जिल्ला वनस्पति कार्यालय, प्रहरी कार्यालय, कलेज, माध्यमिक विद्यालय, वोडिङ स्कूल, र गाउँपालिकाको कार्यालय तथा यसका विषयगत शाखाहरु रहेको छ । दाढको तुलसीपुरबाट केही कि.मि. दुरीमा रहेको पहाडी वस्ती र दृश्यावलोकनका दृष्टिबाट कपुरकोट हिलस्टेशनको रूपमा विकसित हुन सक्ने सम्भावना बोकेर बसेको छ ।

१.३ अवस्थिति (सिमाना)

पश्चिममा त्रिवेणी, उत्तरमा छत्रेश्वरी गाउँपालिका, पूर्वमा रोल्पा र दक्षिणमा दाढ जिल्लासँग भौगोलिक सिमाना जोडिएको यस गाउँपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति $28^{\circ}24'$ उत्तरी अक्षांश र $80^{\circ}23'$ पूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएको छ ।

१.४ क्षेत्रफल

सल्यान जिल्लाको कुल क्षेत्रफल १९५१ वर्ग किलोमिटर मध्ये यस गाउँपालिकाले ११९.२१ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल ओगटेको छ ।

१.५ भौगोलिक स्वरूप (भूबनावट, भिरालोपन, मैदान, आदि)

सल्यान जिल्लाको कपुरकोट गाउँपालिका पहाडी धरातलयुक्त भएकोले यहाँ पत्रे तथा कडा चट्टान, दुंगा तथा बलौटे माटोको मिश्रणबाट यहाँको भूबनोट निर्माण भएको छ । यहाँको सबैभन्दा उचाईमा रहेको भाग खाली तथा धनवाड समुन्द्री सतहबाट १५०० मिटर भन्दा माथि पर्दछन् । पहाडको उत्तर तथा पूर्व तर्फको भूबनोट ओसिलो भएकोले यहाँ वन पैदावार तथा वेमौसमी खेतीका लागि निकै प्रसिद्ध रहेको छ ।

१.६ स्थानीय चाडपर्व तथा जात्रा र मेलाहरुको विवरण

तालिका नं. १ : कपुरकोट गाउँपालिकाको स्थानीय चाडपर्व, जात्रा र मेलाहरुको विवरण

क्र.सं.	चाडपर्व	जात्रा	मेलाहरुका नाम	मनाइने महिना	तिथि	मनाउने जातजाति
१	पाँच पुनि		दबन मेला कालापात्ता	बढा दशै असोज मांसिर	पुर्णिमा	जनजाति, दलित, क्षेत्री, ठकुरी, ब्राह्मण
२	स्योह श्राद तिहार		दाढवाड शिव मन्दिर मेला	असोज कार्तिक	पुर्णिमा चर्तुदर्शि	जनजाति, दलित, क्षेत्री, ठकुरी
३	कृष्ण जन्माष्टमी शिवरात्रि	लाखे जात्रा	मठग्रा मेला मुलपानि मेला	भाद्र, माघ	दशमि पुर्णिमा	क्षेत्री, ठकुरी, ब्राह्मण जनजाति

४	जैठासे पुनि घटनास्थापना		किउरेनि मेला पोखरा डाँडा मेला	जेष्ठ असोज	पुर्णिमा परेवा	जनजाति, क्षेत्री, ठकुरी, ब्राह्मण
५	श्रीकृष्णा जन्माष्टमी को जागत पुर्निमा		तिन डाँडा लाखे मेला कनकनथान मेला	भाद्र असोज	पुर्णिमा	जनजाति, दलित, क्षेत्री, ठकुरी, ब्राह्मण
६	तिहार		छायानाथ मेला	कार्तिक	चर्तुदर्शि	जनजाति, दलित, क्षेत्री, ठकुरी, ब्राह्मण

श्रोत: स्थलगत रिपोर्ट

१.७ पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण

तालिका नं. २ : कपुरकोट गाउँपालिकाको पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण

क्र.सं.	पर्यटकीय स्थलहरूको नाम	वडा नं.	स्थलको महत्व	कैफियत
१.	उनबाड सारपानि	१	ब्राह्मपुजा पाठ सिद्धबाबा पुजा	
२.	रुम्टीलेक	२	जडगलको बिचदेखि टाढाको दृष्य देख्न सकिने	
३.	कालिका मन्दिर चमेरा गुफा बनस्पति उद्यान	३	चमेराहरूको हुल लामो भित्र सम्मको गुफा जडिबुडी उत्पादन	
४	थर्कोट	४	पानि नपरेमा सत्यनाराण भगवानको पुजा सामग्री लिई पुजा गर्ने ।	
५	तिनडाँडा राधाकृष्ण मन्दिर खजुरी सामुदायिक बन	५	लाखे कंसमार्ने बननसरी बनबाटीका भिउसेन बाजेको पाईला	
६	खानी सातामूल, बल्यजुर, लसुलेधुरी	६	फलाम, तामा, सिसा खानी सम्भावना भएको । पनिको मुहान ७, वटा माखि मेला, तुलो पहाड उचाई, सिद्ध पुज्ने ठाँऊ ।	

श्रोत: स्थलगत रिपोर्ट

१.८ जनसंख्या वितरणको अवस्था (२०५८-२०७८)

राष्ट्रिय जनगणना २०५८, २०६८ र २०७८ बाट प्राप्त आँकडाहरूको आधारमा तयार गरिएका प्रमुख जनसांख्यिक विवरणहरूको तुलनात्मक विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ । वि.सं. २०५८ को जनगणना सल्यान जिल्लामा पूर्ण रूपमा हुन नसकेको हुँदा कपुरकोट गाउँपालिकाको कुल जनसंख्या जिल्लाको अनुपातिक तथ्याङ्कको आधारमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३ : कपुरकोट गाउँपालिकाको जनसंख्याको वितरण, वि.सं. २०५८, २०६८ र २०७८

विवरण	गणना वर्ष		
	२०५८	२०६८	२०७८
जनसंख्या	१६०३३	१८२०४	१७५२६
परिवार संख्या	२९९३	३६५७	३९७४
जनसंख्याको अनुपातिक विवरण	५०.०५	४७.८९	४७.८
औषत वृद्धिदर	१.६१	१.२७	-०.१६
परिवारको औषत आकार	५.३६	४.९८	४.४१
महिला पुरुष अनुपात (प्रति १०० जना महिलामा पुरुषको संख्या)	१००.२	९१.९०	९१.३९

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०५८, २०६८ र २०७८

१.९ वडा अनुसार घरधुरी तथा जनसंख्याको विवरण

केन्द्रीय तथ्यांक विभागको राष्ट्रिय जनगणना २०७८ का अनुसार कपुरकोट गाउँपालिकाको वडा अनुसार घरधुरी तथा जनसंख्याको विवरणलाई तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ४ : कपुरकोट गाउँपालिकाको वडा अनुसार घरधुरी तथा जनसंख्या विवरण

वडा नं.	घर परिवार संख्या	पुरुष	महिला	जम्मा	क्षेत्रफल वर्ग कि.मि.	जनघनत्व	मुख्य वस्तीहरू
१	१	४८०	१०४४	११४०	३२.९६	१४६.१५	धनठाना, दानवाड, गोठीबन, सिमलकुना खहरे, लामपोखरा
२	२	४९१	१०७२	११६०			
३	३	६७०	१२८१	१४५५	३३.४८	१६६.८८	मुलपानी, कपुरकोट, दमारखोला, लामीडाँडा
४	४	६९३	१२८६	१३६९			

५	५	९४६	१९२०	२२५१	२९.४३	१४४.७७	सितलबजार, खाली, सिंदुरे
६	६	७७४	१७६६	१८१०	३५.९८	९८.३३	डाँडागाउँ, साँगिने, काउले
जम्मा	जम्मा	३२७४	८३६९	९१५७	११९.२१	१५२.७१	

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०७८

१.१० उमेर तथा लिङ्गका आधारमा जनसंख्याको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजाहरुको आधारमा कुपुरकोट गाउँपालिकाको जनसंख्यालाई ५/५ वर्षको उमेर समूहमा विभाजन गरी यस प्रकार प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ५ : कुपुरकोट गाउँपालिकाको उमेर तथा लिङ्गका आधारमा जनसंख्याको विवरण

उमेर समूह	महिला	पुरुष	तेश्रो लिंगी	जम्मा
० - ४ वर्षसम्म	७७७	८४७	०	१६२४
५ - ९ वर्षसम्म	८५१	८७६	०	१७२७
१० - १४ वर्षसम्म	१०१३	९३६	०	१९४९
१५ - १९ वर्षसम्म	१०४३	१०४९	०	२०९२
२० - २४ वर्षसम्म	९७९	८२७	०	१८०६
२५ - २९ वर्षसम्म	८४८	७००	०	१५४८
३० - ३४ वर्षसम्म	६१५	५२१	०	११३६
३५ - ३९ वर्षसम्म	५६२	४३५	०	९९७
४० - ४४ वर्षसम्म	५६१	४२२	०	९८३
४५ - ४९ वर्षसम्म	४३४	४०९	०	८३५
५० - ५४ वर्षसम्म	४०९	३६७	०	७७६
५५ - ५९ वर्षसम्म	३०८	३०६	०	६१४
६० - ६४ वर्षसम्म	२४३	२५१	०	४९४
६५ - ६९ वर्षसम्म	२५२	२१५	०	४६७
७० वर्ष भन्दा माथि	२६२	२१६	०	४७८
जम्मा	९१५७	८३६९	०	१७५२६

श्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०७८

१.११ आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको अवस्था

यस गाउँपालिकामा आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या अर्थात १५-५९ वर्ष उमेर समूहको जनसंख्या सबैभन्दा बढी

अर्थात कुल जनसंख्याको ५४.११ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । त्यसैगरी बाल आश्रित अर्थात ० देखि १४ वर्ष उमेर समूहको जनसंख्या ४०.१९ प्रतिशत र ६० वर्ष भन्दा माथि वृद्धहरूको जनसंख्या सबैभन्दा कम अर्थात ५.७० प्रतिशत रहेको देखिन्छ । यसरी ० देखि १४ वर्ष उमेर समूहको जनसंख्या ४०.१९ प्रतिशत हुनुले अझै केही वर्षहरूमा यस स्थानको जनसंख्या वृद्धिदर उच्च नै रहने अनुमान गर्न सकिन्छ ।

तालिका नं. ६ : कपुरकोट गाउँपालिकाको लिङ्ग अनुसार आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको विवरण

उमेर समूह	पुरुष	महिला	जम्मा	प्रतिशत
० देखि १४	२६५९	२६४९	५३००	३०.२४
१५ देखि ५९	५०२८	५७५९	१०७८७	६१.५४
६० भन्दा माथि	६८२	७५७	१४३९	८.२२
जम्मा	८३६९	९१५७	१७५२६	१००.००

म्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७८

१.१२ मातृभाषाको आधारमा जनसंख्याको विवरण

नेपाल एउटा बुहभाषिक मुलुक हो । यहाँ चार भाषा परिवार अन्तर्गतका विभिन्न भाषाहरू बोलिने गरिन्छ । यी चार भाषा परिवारहरूमा भारोपेली, भोट बर्मेली, आग्नेली र द्रविड पर्दछन् । २०६८ सालको जनगणनाअनुसार नेपालमा १२३ भाषा बोल्ने मानिसहरू बसोबास गर्ने गर्दछन् । यस कपुरकोट गाउँपालिकामा नेपाली भाषा बोल्नेहरूको बाहुल्यता रहेको छ । यस क्षेत्रको कुल जनसंख्यामा ९९.७३ प्रतिशत जनसंख्या नेपाली भाषा बोल्नेको रहेको छ ।

तालिका नं. ७ : कपुरकोट गाउँपालिकाको मातृभाषाको आधारमा जनसंख्याको विवरण

क्र.सं.	मातृभाषा	प्रतिशत
१	नेपाली	९९.७३
२	अन्य	०.२७
जम्मा		१००.००

म्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, राष्ट्रिय जनगणना, २०६८

१.१३ धर्मको आधारमा जनसंख्याको विवरण

नेपाल बहुधार्मिक मुलुक हो । यहाँ विभिन्न धर्ममा आस्था राख्ने मानिसहरू बसोबास गर्दछन् । नेपालमा हिन्दु, बौद्ध, इस्लाम, किराँत, क्रिश्चियन, प्रकृति, बोन, जैन, बहाई र शिख धर्ममा विश्वास गर्ने मानिसहरू बसोबास गरिरहेका छन् । सन् २०६८ सालको जनगणना अनुसार यी धर्महरूको प्रतिशत नेपालको कुल जनसंख्याको

क्रमशः ८१.३४, ९.०४, ४.३९, ३.०५, १.४२, ०.४६, ०.०५, ०.०१, ०.००५ र ०.००२ रहेको छ। सल्यान जिल्लाको कुपुरकोट गाउँपालिकामा अधिकांश जनसंख्या हिन्दू धर्म मान्नेहरुको रहेको छ। हिन्दू धर्म मान्नेहरुको जनसंख्या कुल जनसंख्याको ९८.५८ प्रतिशत रहेको छ। त्यसैगरी क्रिश्चियन १.०८ प्रतिशत, बौद्ध ०.१७ र इस्लाम धर्म मान्नेहरु कुल जनसंख्याको ०.११ प्रतिशत रहेको देखिन्छ।

तालिका नं. ८ : कपुरकोट गाउँपालिकाको धर्मअनुसार जनसंख्याको विवरण

क्र.सं.	धर्म	प्रतिशत
१	हिन्दु	९८.५८
२	बौद्ध	०.१७
३	इस्लाम	०.११
४	क्रिश्चियन	१.०८
५	उल्लेख नभएको	०.०६
जम्मा		१००.००

स्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, राष्ट्रिय जनगणना, २०६८

१.१४ जातियताको आधारमा जनसंख्याको विवरण

नेपालमा विभिन्न जातजातिका मानिसहरु बसोबास गर्दछन्। यी विभिन्न जातजातिको आआफ्नै भाषा, भेषभुषा, धर्म, संस्कृति तथा परम्परा रहेको छ। त्यसैले जातीय विविधता नेपाली समाजको मौलिक विशेषता हो। २०६८ सालको जनगणनामा नेपालमा १४३ जातजातिहरु सूचीकृत भएका छन्। सल्यान जिल्लाको कपुरकोट गाउँपालिकामा क्षेत्री जातिको बाहुल्यता रहेको देखिन्छ।

तालिका नं. ९ : कपुरकोट गाउँपालिकाको जातियताको आधारमा जनसंख्याको वितरण

क्र.सं.	जातियता	प्रतिशत
१	क्षेत्री	४५
२	मगर	३४.३
३	कामी	११.७
४	दमाई	३.३
५	ठकुरी	१.६
६	मिजार	१.५

७	ब्राम्हण	१.१
८	सन्यासी	०.५
९	सुनुवार	०.४
१०	अन्य	०.६
जम्मा		१००.००

श्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०७८

१.१५. लिङ्ग र उमेरका आधारमा घरमूलीको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ का अनुसार यस गाउँपालिकाका कुल घरधुरीहरु मध्ये महिलाकै नाममा घर भएका घरधुरीहरुको संख्या १०३० (२५.९१ प्रतिशत) रहेको छ । घरमूलीको सन्दर्भमा राष्ट्रिय जनगणना २०६८ मा प्रयोग गरिएका शब्दावलीहरुको परिभाषा अनुसार “१० वर्ष उमेर पुरा गरेको महिला वा पुरुष जो अक्सर परिवारमा उपस्थित रहने र परिवारमा परि आएका दैनिक कामकाज खर्च र व्यवहार चलाउन चाँजोपाँजो (व्यवस्था) मिलाउने मूल्य व्यक्तिलाई घरमूली वा परिवारमूली भनिएको छ ।” जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार कपुर कोट गाउँपालिकामा १०३० (२५.९१ प्रतिशत) परिवारमा महिला घरमूली रहेका छन् ।

तालिका नं. १० : कपुरकोट गाउँपालिकाको उमेर र लिङ्गका आधारमा घरमूलीको विवरण

लिङ्ग	जम्मा	घरमूलीको संख्या						
		१९ वर्ष सम्म	२०-२९	३०-३९	४०-४९	५०-५९	६०-६९	७० देखि माथि
पुरुष	२९४४	२४	४४०	६४३	७०९	५९०	३९०	१४८
महिला	१०३०	१७	२२१	२७६	१८५	१५६	१२०	५५
जम्मा	३९७४	४१	६६१	९१९	८९४	७४६	५१०	२०३

श्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०७८

महिला र पुरुषका आधारमा कपुरकोट गाउँपालिकाको घरमूलीको संख्या तयार पार्दा कपुरकोट गाउँपालिकाको कुल घरमूली संख्या र सल्यान जिल्लाको घरमूलीको संख्या र त्यसको प्रतिशतका आधारमा गरिएको छ ।

१.१७ विद्यमान स्वास्थ्य सेवाहरू

तालिका नं. ११ : कपुरकोट गाउँपालिकामा विद्यमान स्वास्थ्य सेवाहरूको विवरण

क्र.सं.	स्वास्थ्य सेवा	संख्या
१	स्वास्थ्य चौकी	४
२	बर्थिङ सेन्टर	६

३	आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	२
४	खोप किलनिक	१८
५	गाँउघर किलनिक	१५
६	महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका संख्या	३७
७	आइ यु सिडि सेवा	२
८	ईम्प्लान्ट सेवा	५

कपुरकोट गाउँपालिकाको संक्षिप्त विवरण

क्र.स.	विवरण	अवस्था
१	जम्मा जनसंख्या	१७७६१
२	१ वर्ष मुनीको जनसंख्या	३४५
३	अनुमानित जिवित संख्या	३४६
४	५ वर्ष मुनीको जनसंख्या	१७२३
५	१५देखि ४९ वर्षका महिला संख्या	४३१०
६	स्वास्थ्य चौकीको संख्या	४
७	आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	२
८	वर्धिग सेन्टरको संख्या	६
९	किशोर किशोरीमैत्री स्वास्थ्य संस्था	०
१०	खोप किलनिकको संख्या	१८
११	गाँउघर किलनिकको संख्या	१५
१२	महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका संख्या	३७
१३	आफ्नै जगा भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	१
१४	स्वास्थ्य संस्थाको आफ्नै भवन भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	६
१५	निर्धारित मापदण्ड अनुसार आफ्नै भवन भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	०
१६	सेवाग्राही र सेवा प्रदायकका लागि छुट्टा छुट्टै सौचालय भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	१
१७	सुरक्षित खानेपानी उपलब्ध भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	६
१८	टेलिफोन उपलब्ध भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	६

१९	विधुत उपलब्ध भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	६
२०	सोलार व्याक अप जडान भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	६
२१	कम्प्युटर वा ल्यापटप उपलब्ध भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	६
२२	इन्टरनेट भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	६
२३	एम्बुलेन्स सेवा उपलब्धभएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	१
२४	प्लासेन्टा पिट भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	६
२५	कर्मचारी आवास भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	०
२६	मोटर वाटो पुगेका स्वास्थ्य संस्था संख्या	६
२७	स्ट्रेचर उपलब्ध भएका वडा संख्या	६

कपुरकोट गाउँपालिकाको नक्सा

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय व्यवस्थापन महाशाखावाट प्राप्त अनुमानित जनसंख्या आ.व. २०७७/८०

Ward	Total Population	Exp. Live Births	00 - 11 Months	00 - 23 Months	00 - 35 Months	00 - 59 Months	12 - 59 Months	00 - 14 Years	Total: 10-19 Years	Female: 15-44 Years	WRA 15-49 Years	MWRA 15-49 Years	Expected Pregancy	60 & + Years			
1	2712	59	57	67	124	96	191	322	294	265	840	520	725	793	601	70	207
2	2686	58	57	44	101	73	149	252	224	195	775	529	718	803	609	68	192
3	3299	72	70	52	122	87	175	283	248	213	834	635	914	1008	764	85	254
4	3154	69	67	64	131	98	193	312	279	245	877	617	849	943	715	81	301
5	4827	104	101	104	205	153	309	510	458	409	1383	910	1309	1431	1084	122	362
6	3998	87	84	102	186	144	281	454	412	370	1158	732	1114	1240	940	103	288
Palika	20676	449	436	433	869	651	1298	2133	1915	1697	5867	3943	5629	6218	4713	529	1604

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय व्यवस्थापन महाशाखावाट प्राप्त अनुमानित जनसंख्या

आ.व. २०७८/०७९

Ward	Total Population	Exp. Live Births	00 - 11 Months	00 - 23 Months	00 - 35 Months	00 - 59 Months	00 - 14 Years	Total: 10-19 Years	Female: 15-44 Years	WRA 15-49 Years	MWRA 15-49 Years	Expected Pregmancy	60 & + Years	
1	2198	44	43	87	65	130	217	195	174	657	449	584	641	533
2	2241	45	44	88	66	133	221	199	177	670	461	593	651	541
3	2727	57	54	107	80	161	270	243	216	815	577	724	794	660
4	2640	51	52	104	77	156	262	235	210	789	525	699	768	637
5	4212	86	83	83	166	124	249	417	375	334	1260	876	1144	1256
6	3560	69	70	70	139	105	210	353	317	282	1065	697	906	994
Palika	17578	352	346	345	691	517	1039	1740	1564	1393	5256	3585	4650	5104
														449
														1490

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय व्यवस्थापन महाशाखाबाट प्राप्त अनुमानित जनसंख्या

आ.व. २०७९/०८०

Ward	Total Population	Exp. Live Births	00 - 11 Months	00 - 23 Months	00 - 35 Months	00 - 59 Months	00 - 14 Years	Total: 10-19 Years	Female: 15-44 Years	WRA 15-49 Years	MWRA 15-49 Years	Expected Pregnancy	60 & + Years				
1	2221	43	43	87	65	129	216	194	172	650	438	589	648	541	56	192	
2	2264	44	44	88	66	132	219	198	176	663	450	599	658	550	56	197	
3	2755	54	53	107	80	160	267	240	214	806	565	730	803	671	68	240	
4	2668	52	52	104	77	156	259	233	207	781	513	706	776	648	66	232	
5	4256	85	83	83	165	124	248	413	371	330	1246	856	1155	1270	1061	109	370
6	3597	68	70	70	139	105	209	349	314	279	1053	681	914	1006	839	85	313
Palika	17761	346	345	346	690	517	1034	1723	1550	1378	5199	3503	4693	5161	4310	440	1544

२. बाल स्वास्थ्य कार्यक्रम

२.१ राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम

२.१.१ पृष्ठभूमि

वि.सं २०३४ सालमा बिफर उन्मुलन भए पश्चात् नेपालमा विस्तारित खोप आयोजनाको रूपमा केही जिल्लाबाट संचालन गरिएको हो । यस कार्यक्रमले शुरुमा बि.सि.जी. र डि.पि.टी. खोप शुरु गरी २०३६/३७ सालमा पोलियो, टि.टी. थप गरी क्रमशः २०४५ सालमा नेपालका सबै जिल्लामा विस्तार गरिएको थियो । विस्तारित खोप कार्यक्रम अन्तरगत ६ वटा रोगहरू क्षयरोग, भ्यागुते रोग, धनुष्टंकार, लहरेखोकी, पोलियो र दादुरा विरुद्ध समावेश गरिएकोमा क्रमशः वि.सं. २०६० सालमा हेपाटाईटिस वि., २०६४ सालमा जापानिज ईन्सेफलाईटिस, २०६६ सालमा हेमोफिलस इन्फुलुन्जा बी., २०७७ मा रोटा, २०७९ देखि टाइफाइट खोप समेत हाल १३ वटा खोप प्रदान गरिन्छ । यी खोपहरू संस्थागत, वाह्य र घुम्ती क्लिनिक मार्फत संचालन गरिन्छ । यस कार्यका लागि कपुरकोट गा.पा.मा १८ खोप केन्द्रहरू संचालनमा छन् ।

२.१.२ लक्ष्य

- खोपबाट बचाउन सकिने रोगहरूको कारणबाट बालबालिकामा हुने बिरामीदर तथा मृत्युदर र अपांगदरहरूलाई कम गर्नु ।

२.१.३ उद्देश्य

- सबै खोपहरूको कभरेज कम्तीमा ९० प्रतिशत पुऱ्याउने र यो अवस्था निरन्तर कायम राख्ने ।
- गुणस्तरीय खोपको पहुँच सुनिश्चित गर्ने र खोप जन्य फोहोर सामग्रीको उचित विसर्जन गर्ने ।
- पोलियो रोगको अवस्थालाई शुन्यमा कायम गर्ने ।
- नवशिशु धनुष्टंकार रोगको निवारणको अवस्थालाई कायम राख्ने ।
- सन् २०२३ को अन्तसम्म दादुरा रोगको निवारण गर्ने ।
- नयाँ र कम प्रयोग भएका खोपहरू समावेश गरी खोपबाट जोगाउन सकिने रोगहरूको नियन्त्रणलाई अझै बढावा दिने ।
- खोपबाट जोगाउन सकिने रोगहरूको सर्भिलेन्सलाई एकिकृत रूपमा संचालन गर्ने ।
- १ वर्षभन्दा माथिका बालबालिकाहरू र वयस्कहरूको लागि पनि खोप सेवा विस्तार गर्दै लैजाने ।

खोप तालिका

क्र.सं.	खोप	खोप लगाउने पटक	लगाउन पर्ने उमेर
१	बि.सी.जी.	१	जन्मने वितिकै वा स्वास्थ्य संस्थामा आएको पहिलो भेटमा
२	रोटा	२	६ र १० हप्तामा
३	डि.पि.टी., हेप बी, हिव	३	६, १० र १४ हप्तामा
४	पोलियो	३	६, १० र १४ हप्तामा
५	एफ.आई.पी.भी.	२	६ र १४ हप्तामा
६	पि.सी.भी.	३	६, १० हप्ता र ९ महिनामा
७	दादुरा रुबेला	२	९ र १५ महिनामा
८	टि.डी.	२	गर्भवती भएको थाहा हुन वितिकै पहिलो र पहिलो खोप लगाएको ४ हप्ता पछि
९	जापानिज इन्सेफलाईटिस	१	१२ महिनामा
१०	टाईफ़इड	१	१५ महिनामा

आ.त. २०७८/०८०मा सम्पादित मुख्य क्रियाकलापहरू

- स्वास्थ्य संस्था स्तरिय खोप योजना तर्जुमा।
- पुर्ण खोपको सुनिश्चितता तथा दिगोपनाको लागि स्थानिय स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा व्यवस्थापन समितीका सदस्यहरू, जनप्रतिनिधीहरू, स्थानिय राजनितिक दल, बुद्धिजिवीहरूसँग अन्तरक्रिया।

राष्ट्रिय खोप कार्यक्रमको ३ वर्षको विवरण संख्यामा

विवरण	आर्थिक वर्ष		
	२०७७/०७८	२०७८/०७९	२०७९/०८०
बि.सि.जी.	३८१	३३४	३१८
रोटा पहिलो	३८२	३३०	३४०
रोटा दोश्रो	३६०	३१९	३३६
ओ.पि.भी. पहिलो	३८२	३३०	३४०
ओ.पि.भी. दोश्रो	३८५	३१९	३३६
ओ.पि.भी. तेश्रो	३७९	३४५	३२७
एफ.आई.पि.भी पहिलो	३८२	३३०	२८३
एफ.आई.पि.भी दोश्रो	३७९	३४५	२०१
डिपिटी हेप बी हिव पहिलो	३८२	३३०	३४०
डिपिटी हेप बी हिव दोश्रो	३८५	३१९	३३६
डिपिटी हेप बी हिव तेश्रो	३७९	३४५	३२७
पि.सी.भी. पहिलो	३८२	३३०	३४०
पि.सी.भी. दोश्रो	३८५	३१९	३३६
पि.सी.भी. तेश्रो	३४९	३४३	३३७
दादुरा रुवेला पहिला	३४९	३४३	३४०
दादुरा रुवेला दोस्रो	३७३	३३५	३३४
टाईफइड	०	६६	३३३
जे.ई.	३६७	३६८	३२१
टिडी २	१९१	१३४	१६७
टिडी २ +	१४०	१६३	१४७

राष्ट्रिय खोप कार्यक्रमको ३ वर्षको तुलनात्मक कभरेज (प्रतिशत) कपुरकोट गाउँपालिका

विवरण	आर्थिक वर्ष		
	२०७७/०७८	२०७८/०७९	२०७९/०८०
बि.सि.जी.	८७	९६	९२
रोटा पहिलो	८८	९५	९९
ओ.पि.भी पहिलो	८८	९५	९९
पिसिभी पहिलो	८८	९५	९९
डिपिटी हेप बी हिव पहिलो	८८	९५	९९
ओ.पि.भी तेश्रो	८७	९९	९५
डिपिटी हेप बी हिव तेश्रो	८७	९९	९५
पि.सि.भी तेश्रो	८०	९९	९९
दादुरा रुवेला पहिलो	८०	९९	९९
दादुरा रुवेला दोस्रो	८६	९७	९७
पुर्ण खोप	०	०	९७
टाईफाइट	०	९९	९६
जे.ई.	८५	१०६	९३
टिडी २	३६	३०	३८
टिडी २ +	२७	३६	३३

राष्ट्रिय खोप कार्यक्रमको ३ वर्षको इपआउट (प्रतिशत) कपुरकोट गाउँपालिका

विवरण	आर्थिक वर्ष		
	२०७७/०७८	२०७८/०७९	२०७९/०८०
डि.पि.टी.,हेप वि, हिव १ VS डि.पि.टी.,हेप वि, हिव ३	०.७९	-४.५	३.८
डि.पि.टी.,हेप वि, हिव १ VS दादुरा २	२.४	-१.५	१.८
दादुरा रुवेला १ VS दादुरा रुवेला दोस्रा २	-६.९	२.३	१.८

राष्ट्रिय खोप कार्यक्रमको ३ वर्षिको इपआउट (प्रतिशत) स्वास्थ्य संस्था स्तर

संचक	सारापानी	गर्भा	धनवाङड			आ स्वा.के.धनवाङड	रिम	सिनवाड
			०७७	०७८	०७९			
बि.सि.जी.	५.४	५.०	४.७	४.८	५.०	५.१	५.६	५.६
रोटा पहिलो	५.३	४.७	४.७	३.९	४.८	५.८	५.७	५.६
रोटा देश्वा	५.२	४.७	४.७	३.४	४.९	५.५	५.८	५.६
ओ.पि.भी. पहिलो	५.३	४.७	४.७	३.९	४.८	५.७	५.७	५.६
ओ.पि.भी. देश्वा	५.७	४.७	४.७	३.६	४.८	५.८	५.८	५.६
ओ.पि.भी. तेश्वा	५.३	४.८	४.८	३.८	४.७	५.८	५.८	५.६
एफ.आई.पि.भी. पहिलो	५.३	४.७	४.०	३.९	४.८	५.७	५.७	५.६
एफ.आ.(ई.पि.भी. देश्वा)	५.३	४.९	३.८	३.८	३.९	३.९	३.९	३.८
दिपटी ह प बी हिव पहिलो	५.३	४.७	४.८	३.९	३.८	४.८	४.८	४.८
दिपटी ह प बी हिव तेश्वा	५.७	४.७	४.७	३.८	४.८	५.८	५.८	५.८

डिस्ट्रीक्चर पर्वी हिल तेश्वा	५३	४९	४८	३६	३६	३६	३६	४१	४३	४५	४८	४८	४९	४०	३५	३०	२०	५७
पि.सी.भी. गहिरा	५३	४७	४४	३९	३९	४८	४८	५७	५८	५८	५८	५९	५९	५६	५६	५७	५७	५८
पि.सी.भी. देश्वा	५७	४९	४४	३९	३८	४९	४८	५८	५८	५८	५९	५९	५९	५८	५८	५८	५८	५८
पि.सी.भी. तेश्वा	४२	४८	४८	४८	४०	३३	४३	४३	४७	५७	५९	५९	५९	५०	५०	५०	५०	५०
बाडुरा रखे ला पहिला	४२	४८	४८	४८	४०	३३	४३	४३	४७	५७	५९	५९	५९	५०	५०	५०	५०	५०
बाडुरा रखे ला दोस्ता	४७	५२	५४	५०	३०	३६	४५	५८	६८	६९	५२	५२	५१	५१	५१	५१	५१	५१
याइफाइ	०	१०	४५	०	८	४५	०	८	४५	०	८	४५	०	८	४५	०	१४	४८
जे.ई.	५८	५८	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४०	४०	४०	४०	४०
टेक्सी २	२६	२८	३४	२२	१७	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८
टेक्सी २ +	१४	१४	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०

स्वास्थ्य चौकी अनुसार खोपको कभरेज विश्लेषण प्रतिशतमा

संचक	सारपानी		गर्भा		धनवार्ड		आ स्टा.के.धनवार्ड		गिम		सिनवार्ड	
	०७६	०७८	०७९	०७८	०७९	०७८	०७९	०७८	०७९	०७८	०७९	०७९
बि.सि.जी.	७७	११६	१०८	७९	८६	११४	८४	१०८	१०६	१०८	१०६	८३
रोटा	९३	१०९	१०९	६५	८८	१०९	८४	१०८	८४	१०९	७६	८३
ओ.पि.भा पहिलो	९३	१०९	१०९	६५	८८	१०९	८१	१००	१२१	८५	११३	८१
पिंगिर्भा पहिलो	९३	१०९	१०९	६५	८८	१०९	८१	१००	१२१	८५	११३	८१
डिपिटी हे प बी हिव पहिलो	९३	१०९	१०९	६५	८८	१०९	८१	१००	१२१	८५	११३	८१
ओ.पि.भा तेआ	९३	११४	११२	६७	८८	१०७	९०	११३	१२३	८१	१११	८३
डिपिटी हे प बी हिव तेआ	९३	११४	११२	६७	८८	१०७	९०	११३	१२३	८१	१००	८३
पिंगिर्भा तेआ	७४	१११	११४	७०	७५	११	१०	१३१	१०८	१०८	१०५	७७
दाङुगा स्टे ला पहिलो	७४	१११	११४	७०	७५	११	१०	१३१	१०८	१०८	१०५	८०
दाङुगा स्टे ला देखो	७०	१२१	१०५	६८	८८	१०२	१६५	१०२	११३	८१	१०	८३
पुणि खोप	०	०	१०५	०	०	१०२	०	०	११३	०	०	१००
टे.सी.भा	०	२३	१०५	०	१८	१०२	०	१५	११३	०	१५	१००

जे.ई.	७२	१२१	१००	७७	७९	९८	९८	१५६	११३	१०२	८०	१२१	९६	९९	१०५	५७	८७	५९	
टिंडी २	३७	५०	६१	३२	२९	३२	५५	५३	६५	७	५	५	४१	२६	३५	३९	२२	३५	
टिंडी २ +	२०	३०	१८	१६	१६	३३	३०	५२	७६	८१	७	११	११	३७	३९	३०	१९	२५	२६

राष्ट्रीय खोप कार्यक्रमको ३ वर्षको इपआउट (प्रतिशत) स्वास्थ्य संस्था स्तर

सुचक	सारपानी			गर्भी			धनवाङ्ड			आ स्वा.कै.धनवाङ्ड			रिम			सिनवाड			
	०७९ /७८	०७८ /७९	०७९ /८०	०७९ /७८	०७८ /८०	०७९ /७९	०७८ /८०	०७९ /७८	०७९ /८०	०७९ /७९	०७९ /८०	०७९ /७८	०७९ /८०	०७९ /७९	०७९ /८०	०७९ /७९	०७९ /८०		
डि.पि.टी.,हेप वि, हिव १ खक डि.पि.टी.,हेप वि, हिव ३	०	-४.३	-२.१	२.६	७.६	७.७	२.१	-१०.५	-१३	-१.६	५.३	१.७	५.५	०.९८	-२.३	३	५.४	-१८.६	१३.२
डि.पि.टी.,हे प वि, हिव १ खक दाउरा २	११.३	-१०.६	४.३	२३.१	७.७	६.३		-५०.८	०	४.७	८.८	८.८	८.८	२०.३	-१०.१	७.५	-५.७	-२३.९	२७.९
दाउरा रेवेला १ खक दाउरा स्वै ला दोषा २	-११.९	-८.३	८.२	२५	-१.१	-४.७	-३६.५	२३.९	-७	११.९	६	७.३	-१.१	-६.१	-३.८	-३.८	-२३.१	१.९	१२.५

पूर्ण खोपयुक्त गाउँपालिकाको अवस्था

आ.व. २०७४/०७५ मा पूर्ण खोपयुक्त गाउँपालिका घोषणा भएको हो । यस आ.व. मा पूर्ण खोपयुक्त गाउँपालिका सुनिश्चितता गरियो ।

कार्यक्रम सन्चालनमा देखिएका समस्याहरु तथा समाधानका उपायहरु

सवाल / समस्याहरु	समाधानका उपायहरु	जिम्मेवारी
भ्याक्सन खेर जाने दर बढी	कोल्डचेनसब सेन्टरको व्यवस्था गर्ने सम्बन्धित निकायलाई माग गर्ने ।	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय सल्यान , र गाउँपालिका

२.२ पोषण कार्यक्रम

२.२.१ पृष्ठभूमि

पोषण कार्यक्रम जनस्वास्थ्यको दृष्टिकोणले प्राथमिकता प्राप्त कार्यक्रम हो । कुपोषणले गर्दा तत्कालिन र दिर्घकालिन रूपमा स्वास्थ्यमा असर पार्ने र विभिन्न खालका समस्याहरु देखा पर्ने हुन्छ । पोषण स्थितिमा सुधारले विशेष गरी प्रजनन उमेरका महिला र बालबालिकाको शारिरीक र मानसिक स्वास्थ्यमा सुधार भई सामाजिक र आर्थिक विकासमा महत्वपूर्ण योगदान पुग्छ । नेपालमा खासगरी प्रोटिन शक्तीको कमी, भिटामिन ए को कमी, आयोडिन तथा आईरन तत्वको कमीको कारणले कुपोषण भएको पाईएको छ । सबै उमेर समुहमा कुपोषण हुने भएतापनि विशेषगरी ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरु, गर्भवती तथा सुत्क्रेरी आमाहरु बढी मात्रामा जोखिममा पर्दछन । सन् २०२२ मा गरिएको सर्वेक्षणको प्रारम्भक नतिजा अनुसार नेपालमा २५ प्रतिशत पुइकोपना (उमेर अनुसार उचाई नहुनु) तथा १९ प्रतिशत कम तौल (उमेर अनुसारको तौल नहुनु) र ८ प्रतिशत ख्याउटे भएको पाईएको छ । त्यसैले कुपोषणको जोखिममा रहेका समुहलाई लक्षित गरी यो कार्यक्रम संचालन गरिएको हो । यस कार्यक्रम अन्तरगत बालबालिकाहरुको बृद्धि अनुगमन, गर्भवती तथा सुत्क्रेरी महिलाहरुलाई आईरन चक्की वितरण, भिटामिन ए तथा जुकाको औषधि आम वितरण तथा पोषण सम्बन्ध परामर्श दिने गरिन्छ । पोषण अवस्थालाई सुधार गर्न यस गाउँपालिकामा सुआहारा अन्तर्गतका कार्यक्रम विभिन्न वडाहरुमा संचालन भई रहेको छ ।

२.२.२ लक्ष्य

सम्बन्धित क्षेत्रहरुको सहयोगमा पोषण कार्यक्रम कार्यान्वयन गरी उच्च पोषण अवस्था हासिल गर्नुका साथै स्वस्थ जीवन यापन र देशको सामाजिक र आर्थिक विकासमा सहयोग पुऱ्याउने ।

२.२.३ उद्देश्य

- ५ वर्ष मुनिका बालबालिका तथा प्रजनन उमेरका महिलामा प्रोटिन शक्तीको कमीले हुने कुपोषणमा कमी ल्याउने ।
- ५ वर्ष मुनिका बालबालिका, किशोर किशोरी तथा महिलामा हुने रक्तअल्पता दरमा कमी ल्याउने ।
- आयोडिनको कमीबाट हुने विकृतिहरू र भिटामिन ए को कमीलाई निर्मूल गरी प्राप्त उपलब्धीलाई दिगो बनाउने ।
- जन्मदा कम तौल हुने दर (*Low Birth Weight*) लाई कम गर्ने ।
- स्वस्थ्य जीवनका लागी खाद्य सुरक्षाको प्रत्याभूति गर्ने र खाद्यान्को उपलब्धता, पहुँच र उपभोग बढाउने ।
- खानपिनका असल व्यवहारहरूलाई प्रवर्द्धन गरी पोषण स्तरमा सुधार ल्याउने ।
- संक्रामक रोगहरूमा कमी ल्याई पोषण स्तरमा सुधार ल्याउने र बाल मृत्यूदर घटाउने ।
- जीवनशैलीमा आधारित रोगहरूको प्रकोप दरमा कमी ल्याउने ।
- विद्यालय जाने उमेरका बालबालिकाहरूको स्वास्थ्य तथा पोषण अवस्थामा सुधार ल्याउने ।
- आपतकालिन अवस्थामा कुपोषणको जोखिमलाई कम गर्ने ।
- स्वास्थ्य पोषण कार्यक्रमलाई बहु क्षेत्रीय सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गरी कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

आ.व. ०७८/८० मा सम्पादित मुख्य क्रियाकलापहरू

- बृदि अनुगमन
- स्तनपान संरक्षण तथा संवर्द्धन
- रक्तअल्पताको नियन्त्रण
- भिटामिन ए को कमीको रोकथाम र उपचार
- आयोडिनको कमीले हुने समस्याको रोकथाम
- भिटामिन ए को आम वितरण तथा परीजीवी नियन्त्रण कार्यक्रम
- विद्यालय पोषण कार्यक्रम

पोषण कार्यक्रमको विवरण संख्यामा

सूचक	आर्थिक वर्ष		
	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०
० देखि ११ महिनामा बृद्धि अनुगमन गरिएको संख्या (नयाँ)	४६५	३९४	३३५
१२ देखि २३ महिनामा बृद्धि अनुगमन गरिएको संख्या (नयाँ)	३२४	३११	१७
० देखि २३ महिनाको कुपोषित बच्चाको संख्या (नयाँ)	११	९	०
जन्मदा कमतौल भएको शिशु संख्या	१५	९	५
० देखि ६ महिनाको पूर्ण स्तनपान गराएको बच्चाको संख्या	२५१	२७४	२५६
भिटामिन ए पाएका सत्करी महिला संख्या	२६३	२१३	१९५
अल्वेण्डाजोल पाएका गर्भवती महिला संख्या	३८५	३५१	३२२
पहिलो पटक आईरन पाएका गर्भवती महिला संख्या(अनुमानित जिवित जन्ममा)	३८५	३५१	३२२
१८० आईरन चक्की पाएका महिला संख्या	२५३	२७१	२६६
भिटामीन ए आम वितरण पहिलो चरण	१५९५	१४८९	१३९६
भिटामीन ए आम वितरण दोश्रो चरण	१५९२	१५०९	१४६७
अल्वेण्डाजोल आम वितरण पहिलो चरण	१४५०	१२९८	१२४२
अल्वेण्डाजोल आम वितरण दोश्रो चरण	१४०५	१३४२	१२७१

पोषण कार्यक्रमको प्रगती विश्लेषण प्रतिशतमा

सूचक	आर्थिक वर्ष		
	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०
० देखि ११ महिनामा बृद्धि अनुगमन गरिएको प्रतिशत	१०७	११४	९७
१२ देखि २३ महिनामा बृद्धि अनुगमन गरिएको प्रतिशत	७५	९०	५
० देखि २३ महिनाको कुपोषित बच्चाको प्रतिशत	१	२	१
जन्मदा कम तौल भएको शिशु प्रतिशत	६	४	३
औषत तौल लिएको पटक	४.५	६.६	१५.५

० देखि ६ महिनाको पूर्ण स्तनपान गराएको बच्चाको प्रतिशत	५४	७०	७६
भिटामिन ए पाएका सत्केरी महिला प्रतिशत (अनुमानित जिवित जन्ममा)	५९	६१	५६
१८० आईरन चक्की पाएका महिला प्रतिशत (अनुमानित जिवित जन्ममा)	५६	७७	७७
भिटामीन ए आम वितरण प्रतिशत पहिलो चरण	८३	९५	९०
भिटामीन ए आम वितरण प्रतिशत दोश्रो चरण	८३	९६	९५
अलवेण्डाजोल आम वितरण प्रतिशत पहिलो चरण	८५	९३	९०
अलवेण्डाजोल आम वितरण प्रतिशत दोश्रो चरण	८३	९६	९२

स्वास्थ्य चौकी अनुसार पोषण कार्यक्रमको विवरण संख्यामा

सूचक	सारांशनी	गर्भा			धनावाड			आ स्वा.के. धनावाड			रेम			सिनवाइ			
		०७७ ०७८ ०७९ ०८० ०८१ ०८२	०७८ ०८० ०८१ ०८२ ०८३ ०८४	०७९ ०८० ०८१ ०८२ ०८३ ०८४	०७८ ०८० ०८१ ०८२ ०८३ ०८४	०७९ ०८० ०८१ ०८२ ०८३ ०८४	०७८ ०८० ०८१ ०८२ ०८३ ०८४	०७६ ०७८ ०७९ ०८० ०८१ ०८२	०७७ ०७९ ०८० ०८१ ०८२ ०८३	०७८ ०७९ ०८० ०८१ ०८२ ०८३	०७९ ०८० ०८१ ०८२ ०८३ ०८४	०७९ ०८० ०८१ ०८२ ०८३ ०८४	०७९ ०८० ०८१ ०८२ ०८३ ०८४	०७९ ०८० ०८१ ०८२ ०८३ ०८४	०७९ ०८० ०८१ ०८२ ०८३ ०८४	०७९ ०८० ०८१ ०८२ ०८३ ०८४	
० देखि ११ महिनामा बुद्धि अनुमान गरि एको संख्या (नयाँ)	२४	४६	४३	९२	७२	४७	९७	५४	६०	५०	४६	१०६	११	६४	८६	६२	७५
१२ देखि २३ महिनामा बुद्धि अनुमान गरि एको संख्या (नयाँ)	९	४३	३	५३	४३	१	९५	५७	०	४३	४७	४	८२	८२	४३	९	
० देखि २३ महिनाको कुपी शित बच्चाको संख्या (नयाँ)	४	१	०	२	२	०	१	०	०	०	०	१	२	०	३	४	०
० नमदा कम्तौ ल भ्रएको शिशु संख्या	०	०	०	०	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
० देखि ६ महिनाको पूर्ण स्तनपान गराएको बच्चाको संख्या	३	१६	२१	५४	३७	४५	५२	७२	१००	९९	१२	११	३	६८	७२	५४	४१
भ्रामिन ए एको मत्केसी महिना संख्या	०	०	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	३७
अलेण्डोजोल एको ग्रन्थवती महिना संख्या	११	३५	२५	७८	५६	१२४	११६७	११०	१३	१३	१३	११	८५	७२	५१	२६	४४

पहिलो पटक	११	३५	२५	७८	५९	१२४	११७	११०	१३	११	८६	७२	७४	५१	४५	
आईएन पाएका ग्रंथवर्ती महिला संख्या (अमुमानित जिवित जन्ममा)																
११० आईएन चबकी पाएका महिला संख्या	३	१६	२१	५४	३७	४५	७२	१००	११	१२	६५	७२	५७	४४	४९	
भिटामीन ए आम वितरण पहिलो चरण	०	०	०	४१०	३८०	३७६	५१०	४५६	३८९	०	०	४१३	३८८	३७७	२६२	२५४
भिटामीन ए आम वितरण दोब्बा चरण	०	०	०	३९८	३८९	३६०	५२०	४६६	४५५	०	०	४२४	३९३	४०७	२५०	२४८
अलवेष्टाजो ल आम वितरण पहिलो चरण	०	०	०	३७०	३३१	३३७	४६७	४१०	३४८	०	०	३६६	३३३	३३०	२४७	२२४
अलवेष्टाजो ल आम वितरण दोब्बा चरण	०	०	०	३५५	३४९	३०७	४७२	४२१	४०६	०	०	३५६	३४६	३४३	२२२	२१५

स्वास्थ्य चौकी अनुसार पोषण कार्यक्रमको प्रगती विश्लेषण प्रतिशतमा

सूचक	सापानी		गर्भा		धनवाङ		आ स्वा.के. धनवाङ		रिए		सिनवाड	
	०७७	०७८	०७९	०७८	०७९	०७८	०७९	०७८	०७९	०७८	०७९	०७८
० देखि ११ महिनामा बृद्धि अनुगमन गरिएको प्रतिशत	४२	१०७	१००	१६१	१६३	१०७	१३६	११५	११३	८०	१०५	१०८
१२ देखि २३ महिनामा बृद्धि अनुगमन गरि एको प्रतिशत	७	१	०	०	२	१	२	१	१	२	०	१
० देखि २३ महिनाको कुणे शत बच्चाको प्रतिशत	१२१	१३३	१००	७	१२१	९८	१५३	१०७	०	७०	८४	१३
जन्मदा कम तो ल मध्यमो शिशु प्रतिशत	०	०	०	०	२	२	७	४	४	०	११	१३
औषध तैल लिएको पटक	५	८	२०.७	४.३	४.५	९.८	५.८	५.८	११.६	५.७	७.६	२०.१
० देखि ६ महिनाको पूर्ण संतानान गराएको बच्चाको प्रतिशत	८	५४	८१	८३	८३	८७	८८	८०	८३	८१	८५	६५
भित्रिन ६ पाएका सत्कर्ता महिला प्रतिशत (अनुमानित जी)	०	०	१२	९३	१२०	९८	१३८	१४६	१४६	०	५७	५८
वार्षिक स्वास्थ्य प्रगति प्रतिवेदन २०७९/८०	◆		२४		“कपुरकोट जागरण वर्ष २०८०/०८१”							

१८० आईन	५	८६	४९	९३	८२	१०२	१००	१७५	१८३	१७	२२	६	६५	८४	६७	५१	५१	५०
चक्रकी पार्का महिला प्रतिशत (अनुमानित जिवित जनसंख्या)	०	०	०	७८	९६	९६	९७	९५	८२	०	०	०	८५	१०३	१०२	६४	८	८१
भिटामीन ए आम वितरण प्रतिशत पर्यालो चरण	७८	७८	९६	९६	९६	९७	९८	९५	८२	०	०	०	८५	१०३	१०२	६४	८	८१
भिटामीन ए आम वितरण प्रतिशत दोश्रो चरण	०	०	०	७७	९९	९२	९९	९८	९८	०	०	०	८७	१०५	१०८	६९	७९	७९
अलवेणडाजो ल आम वितरण प्रतिशत पर्यालो चरण	०	०	०	८०	८०	८४	९७	१०२	९६	८३	०	०	८९	१००	१००	६७	७९	७९
अलवेणडाजो ल आम वितरण प्रतिशत दोश्रो चरण	०	०	०	७७	९९	८८	१०३	१०३	९९	९६	०	०	८७	१०७	१०४	६०	७७	७७

यस आ.व.मा सञ्चालित कार्यक्रम

- ६ महिना सम्म आमाको दूध मात्र खुवाउने कार्यमा प्रोत्साहन पुऱ्याउन अगस्ट १ देखि ७ सम्म स्तनपान सप्ताह कार्यक्रम छ वटै स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो ।
 - विद्यालय पोषण कार्यक्रमको समिक्षा गरियो ।
 - पालिका अन्तर्गत रीम स्वास्थ्य चौकीमा OTC सेन्टर स्थापना ।
- कार्यक्रममा सञ्चालनमा देखिएका समस्याहरु तथा समधानका उपायहरु**

सवाल / समस्याहरु	समाधानका उपायहरु	जिम्मेवारी
वृद्धि अनुगमनमा कमि हुनु	गाउँघरमा बृद्धि अनुगमनलाई नियमित रूपमा सञ्चालन गर्ने	स्वास्थ्य चौकी, गाउपालिका
कम जन्म तौल वढि भएको	गर्भवति अवस्थामा पोषण वारे प्रभाकारी परामर्श गर्ने	स्वास्थ्य चौकी, गाउपालिका, पोषण स्वयं सेवक, सुआहारा

२.३ समुदायमा आधारित एकिकृत बालरोग व्यवस्थापन तथा नवजात शिशु स्थाहार कार्यक्रम

२.३.१ पृष्ठभूमि

- नेपालको ५ वर्ष मूनिका ८० प्रतिशत भन्दा बढी बालबालिकाको मृत्यू कम जन्म तौल, गम्भीर संक्रमण, जन्मदा निसास्नु, जन्मदा चोट पटक लानु, जन्मजात विकृति, न्यूमोनिया, भाडापखाला तथा अन्य सरुवा रोगको कारणले हुने गर्दछ । समुदायमा आधारित एकिकृत बालरोग व्यवस्थापन कार्यक्रम ५ बर्ष मूनिका बालबालिकाहरु बिषेश गरी नवजात शिशुलाई बचाउनको एकिकृत रूपमा व्यवस्थापन गर्नका लागि ल्याइएको कार्यक्रम हो । यस कार्यक्रम अन्तर्गत महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरुबाट समेत भाडापखाला तथा न्यूमोनियाको उपचार गर्ने गरिन्छ भने स्वास्थ्य संस्थामा आएका ५ बर्ष मूनिका बालबालिकाको एकिकृत रूपमा उपचार वर्गीकरण र उपचार गर्ने गरिन्छ । यो कार्यक्रम स्वास्थ्य संस्थामा भएको प्रसुतिको प्रतिशत, शिशु जन्मको १ घण्टा भित्र नाभी मलहम लगाएको प्रतिशत, २ महिना मूनिका गम्भीर संक्रमण भएका शिशुहरुलाई जेन्टामाइसिनबाट उपचार गरेको प्रतिशत, ५ बर्ष मूनिका न्यूमोनिया भएका बालबालिकालाई एन्टीबायोटिकबाट उपचार तथा भाडापखाला लागेकालाई पूर्जलिय भोल र जिंकबाट उपचार गरेको र स्वास्थ्य संस्थामा जिंक, जेन्टामाइसिन, एमोक्सीलिन, कोट्रिम तथा नाभी मलहम मौज्दात जस्ता सूचकहरुको अधारमा कार्यक्रमको मुल्याकन तथा अनुगमन गर्ने गरिन्छ ।

२.३.२ लक्ष्य

नवजात शिशु तथा बालबालिकाको स्वास्थ्यमा सुधार गर्दै उनीहरुको जीवन रक्षा, स्वास्थ्य बृद्धि र विकासमा योगदान पुऱ्याउने र ५ वर्ष मुनिका बालबालिकामा लाग्ने रोग र मृत्युदर उल्लेख्य सुधार ल्याउने ।

२.३.३ उद्देश्य

- अत्यावश्यक नवजात शिशु स्याहारलाई प्रवर्द्धन गरी नवजात शिशुहरुमा हुने विरामीदर तथा मृत्यु दर घटाउने ।
- नवजात शिशुहरुमा देखापर्ने स्वास्थ्य समस्याहरुको उचित व्यवस्थापन गरी विरामीदर तथा मृत्यु दर घटाउने ।
- ५ वर्ष मुनिका बालबालिकामा हुने सक्ने मुख्य स्वास्थ्य समस्या तथा रोगको उचित व्यवस्थापन गरी विरामीदर तथा मृत्यु दर घटाउने ।
- कपुरकोट गाउँपालिकामा बिरामी भएका ० देखि ५९ दिन सम्मका शिशुहरुको बिरामी तथा उपचार वर्गीकरण संख्यामा ।

सूचक	कपुरकोट गाउँपालिका		
	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०
जन्मने वित्तिकै नाभि मलहम लगाएको (CHX) संख्या	२४९	२०८	१९२
० देखि ५९ दिन भित्रका दर्ता भएका शिशु संख्या	३२	३४	१९
२ महिना देखि ५ वर्ष सम्मका दर्ता भएका शिशु संख्या	१९६०	१६६५	१६९५
गम्भीर संक्रमण भएका संख्या	२	३	३
स्थानिय संक्रमण भएका संख्या	६	८	५
एमोक्सिलिन बाट उपचार भएका संख्या	६	८	६
एम्पसिलिनबाट उपचार भएका संख्या	०	०	०
जेन्टामाईसिन पहिलो मात्रा लगाएको संख्या	२	३	३
जेन्टामाईसिन पूरा मात्रा	०	३	३
रेफर गरिएको संख्या	२	०	०

- कपुरकोट गाउँपालिकामा बिरामी भएका ० देखि ५९ दिन सम्मका शिशुहरूको बिरामी तथा उपचार वर्गीकरण प्रतिशतमा

सूचक	कपुरकोट गाउँपालिका		
	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०
जन्मने वित्तिकै नाभि मलहम लगाएको (CHX) प्रतिशत	१००	१००	१००
अनुमानित जिवित जन्ममा गम्भीर संक्रमण भएको प्रतिशत	६	९	१६
जेन्टामार्ईसिन पहिलो मात्रा लगाएको प्रतिशत	१००	१००	१००
जेन्टामार्ईसिन पूरा मात्रा भएको प्रतिशत	०	१००	१००

स्वास्थ्य चौकी अनुसार बिरामी भएका ० देखि ५९ दिन सम्मका शिशुहरुको बिरामी तथा उपचार वर्गीकरण तथा विश्लेषण संख्यामा

मूलक	सारपानी		गर्पा		धनवाड		आ स्वा.के.धनवाड		रिम		सिनवाड	
	०७९७ /७८	०७८८ /७९	०७९९ /७८	०७८८ /७९	०७९९ /७८	०७८८ /७९	०७९९ /७८	०७९९ /७८	०७९८ /७८	०७९९ /७८	०७९८ /७८	०७९९ /७८
जन्मने वित्तिकै नाभि मलहरम लगाएको (CHX) संख्या	०	०	५	५०	५४	५३	९६	८२	७९	०	०	२
० देखि ५९ दिन भित्रका दर्ता भएका शिशु संख्या	१	०	०	०	३	२	१	१	१	०	२७	२४
२ महिना देखि ५ वर्ष सम्मका दर्ता भएका शिशु संख्या	२१३	२३५	२५०	२२३	१५०	१८४	२३८	३०४	१३०	३०१	२४०	२८५
गोभिर संक्रमण भाइका संख्या	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	२	१
स्थानिय संक्रमण भएका संख्या	१	०	०	०	१	२	०	१	१	०	१	१
प्रोक्सिलिन बाट उपचार भाइका संख्या	१	०	०	०	१	२	०	१	१	०	१	१
षीप्रसिलिनबाट उपचार भएका संख्या	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

जेन्ट्यामाईसन	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	२	१	२	१	०	०	१	०	०	१
पहिलो मात्रा लगाएको संख्या																					
जेन्ट्यामाईसन	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	१
पूरा मात्रा																					
रेफर गरिएको संख्या	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	१	०	०	०	०	०	०

स्वास्थ्य चौकी अनुसार बिरामी भएका ० देखि ५९ दिन सम्मका शिशुहरुको बिरामी तथा उपचार वर्गीकरण तथा विश्लेषण प्रतिशतमा

मूलक	सारपानी	गर्पा	धनवाड	आ स्वा.के.धनवाड	रिम	सिनवाड
०७७७ /७८	०७८८ /७९	०७९९ /८०	०७८८ /७९	०७९९ /८०	०७८८ /८०	०७९९ /८०
जेन्ट्ये विविके नामि मलहम लगाएको (CHX) प्रतिशत	० ० ०	१०० १६ १०२	१०० १०० १००	१०० ० ०	१०० १०० १००	१०० १०० १००
उन्मुनित जिजित जन्ममा गर्भार संक्रमण भएको प्रतिशत	०	०	०	०	०	०
जेन्ट्यामाईसन पहिलो मात्रा लगाएको प्रतिशत	०	०	०	०	१००	१००

कपुरकोट गा.पा.मा ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूको स्वास प्रश्वास रोगको विरामी तथा उपचार तथा
विश्लेषण विवरण

सूचक	आ.व.		
	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०
२ देखि ५९ महिना सम्मका जम्मा बिरामी संख्या	१९६०	१६६५	१६९५
निमोनिया नभएको संख्या	५७३	६५६	७१५
निमोनिया भएको संख्या	१०१	१६१	१०६
कडा निमोनिया भएको संख्या	०	०	
एमोक्सिलिनवाट उपचार गरेको संख्या	१०१	१६१	१०६
Incidence of ARI/1000<5 yrs	३१६	४६९	४७७
Incidence of Pneumonia /1000<5 yrs	४७	९२	६१
Antibiotic वाट उपचारगरेको प्रतिशत	१००	१००	१००

पालिका अन्तर्गत ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूको भाडापखाला रोगको विरामी तथा उपचार विवरण

सूचक	आ.व.		
	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०
भाडा पखालाको जम्मा बिरामी संख्या	१९६०	१६६५	१६९५
जल बियोजन नभएको संख्या	५७३	६५६	७१५
केही जलबियोजन भएको संख्या		१६१	१०६
कडा जलबियोजन भएको संख्या	०	०	
आँऊरगत भएको संख्या	१०१	१६१	१०६
ओ.आर.एस र जिन्क चक्कीबाट उपचार संख्या	३१६	४६९	४७७
Incidence Of Diarrhoea/1000 < 5yrs	४७	९२	६१
ओ.आर.एस र जिन्क चक्कीबाट उपचार प्रतिशत	१००	१००	१००

स्वास्थ्य चौकी अनुसार ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरुको स्वास प्रश्नास रोगको विरामी तथा उपचार तथा विश्लेषण विवरण

मुक्त	सारपानी		गर्पा		धनवाड		आ स्वा.कै.धनवाड		प्रि		सिनवाड	
	सारपानी	गर्पा	सारपानी	गर्पा	धनवाड	आ स्वा.कै.धनवाड	प्रि	सिनवाड	प्रि	सिनवाड	प्रि	सिनवाड
०७७ /७८	०७८ /७९	०७९ /८०	०७९ /७८	०८० /८१	०७९ /७८	०७८ /७९	०७९ /७८	०७८ /७९	०७९ /८०	०७९ /७८	०७८ /७९	०७९ /८०
२ देखि ५९ महिना सम्मका जमा विरामी संख्या	२१३ २३५	२५० २२३	१५० १५८	२३८ ३०४	१३० १३०	२४० २५५	३७६ ५६५	३७७ ४०९	३७७ ४०९	३५९ ३०५	३५९ ३०५	३०९ ३०५
निमोनिया नभपको संख्या	६४	१३० ११२	४३ ४०	३७ ५४	१३० ६१	११२ ७७	११	२०२ १९२	३०२ ३०२	९६ ८७	८७ ९१२	८७ ९१२
निमोनिया भएको संख्या	२७	१५ १६	१६ १६	१५ १५	२८ ३	११ ११	२६ २०	३ ३	१६ १३	२७ २७	५६ ५६	५६ ५६
कढा निमोनिया भएको संख्या	०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०
प्रमाणिक्सतिन वाट उपचार गे को संख्या	२७	१५ १६	१६ १६	१५ १५	२८ ३	११ ११	२६ २०	३ ३	१८ १८	२७ २७	५६ ५६	५६ ५६
Incidence वा ARI/1000? छ Yrs	२८३ ५६६	५९३ २४२	२४२ २४२	२४२ २४२	५८४ ५८४	२४० २४०	३६२ ४०२	४२९ ५०२	४२९ ५०२	२७५ २७५	४०५ ४०५	४०५ ४०५
Incidence of Pneumonia /1000? छ yrs	८४	६९ ७४	७१ ७१	७१ ७१	५३ ५३	१०३ १०३	११ ११	३५ ३५	११ ११	३२ ३२	५० ५०	५० ५०
Antibiotic वाट उपचार गे प्रतिशत	१००	१०० १००	१०० १००	१०० १००	१०० १००	१०० १००	१०० १००	१०० १००	१०० १००	१०० १००	१०० १००	१०० १००

स्वास्थ्य चौकी अनुसार ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहस्त्रो भाडा पछाला रोगको विवरण तथा विश्लेषण विवरण

मूल्यक	सारपानी		गर्भा		धनवाड		आ स्वा. कै. धनवाड		रिम		सिनवाड	
	०७७ /७८	०७८ /७९	०७७ /७८	०७८ /७९	०७९ /८०	०७८ /८१	०७९ /८१	०७८ /८०	०७९ /८१	०७८ /८१	०७९ /८१	०७९ /८१
भाडा पछाला को जमा विरामी संख्या	३६	४४	५८	५९	१७	२५	५२	४०	३१	३३	२२	३६
जल वियोजन नाथएको संख्या	३६	४४	५८	५८	१६	२५	५२	४०	३१	३३	२२	३६
कैही जल वियोजन भएको संख्या	०	०	०	०	१४	१	०	०	०	०	०	०
कडा जलबियो जन भएको संख्या	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
आँउगत भएको संख्या	७	१	३	१	०	०	२	४	१३	३	८	१५
औ.आर.एस. ८ जिन्क चक्रविहार उचार संख्या	३६	४४	५८	५९	१७	२५	५२	४०	३१	३३	२२	३६
Incidence Of Diar- hoea/1000 < 5yrs	११२	२०२	२५९	२३४	७७	११४	१४८	१०६	१०६	१३९	१३९	२३७
औ.आर.एस र जिन्क चक्री बाट उपचार प्रशिक्षण	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००

३. परिवार स्वास्थ्य कार्यक्रम

३.१ परिवार योजना कार्यक्रम

३.१.१ पृष्ठभूमि

परिवार नियोजन कार्यक्रमलाई जनसंख्या नियन्त्रण गर्ने उद्देश्यले शुरु गरिएको भएतापनि वर्तमान परिवेशमा यसलाई आमा, बच्चा र नवशिशुको स्वास्थ्य सुधार गर्नुको साथै लैगिक समानता, महिलाको शिक्षा, वृत्ति विकास अवश्थामा सहयोग पुग्ने कार्यक्रमको रूपमा लिईन्छ ।

नेपालमा शुरुमा जनसंख्या नियन्त्रण गर्ने लक्ष्यका साथ परिवार नियोजन कार्यक्रमको शुरु भएको थियो । १९९४ को कायरो घोषणा पश्चात यसलाई प्रजनन स्वास्थ्यको एक भागको रूपमा लिईएको र यसलाई दम्पत्ति र व्यक्तिको अधिकारको रूपमा लिईएको छ । नेपालको संविधान २०७२ मा पनि प्रजनन स्वास्थ्यलाई व्यक्ति र दम्पत्तिको नैसर्गिक अधिकारको रूपमा लिएको छ । सन् २०१२ जुलाई ११ का दिन लण्डनमा भएको **Summit for family planning** ले सन् २०२० सम्म विश्वका गरीब राष्ट्रहरूका परिवार नियोजनबाट बंचित महिलाहरूलाई सेवा पुऱ्याउने लक्ष्य लिएको छ ।

३.१.२ दृष्टिकोण (Vision)

महिला तथा पुरुषको परिवार नियोजनको आवश्यकता पुरा गरी उनीहरूको प्रजनन स्वास्थ्यको अवस्था र गुणस्तरीय जीवनयापनमा सुधार ल्याउने योगदान पुऱ्याउने ।

३.१.२ उद्देश्य

व्यक्ति तथा दम्पत्तिको लागी आवश्यक गुणस्तरिय परिवार नियोजन सेवाको पहुच, उपलब्धता र प्रयोग अभिभूदि गरी आमा र शिशुको स्वास्थ्यको साथै परिवारको जीवन स्तरमा सुधार ल्याउने । प्रजनन स्वास्थ्यको सन्दर्भमा निम्न कुराहरूमा व्यक्ति वा सम्पत्तिलाई सहयोग पुऱ्याउने ।

• महिलाको उमेर २० वर्ष पुगेपछि बच्चा जन्माउने, जन्मान्तर र सन्तानको संख्या सिमित राख्ने ।

• अनिच्छित गर्भको रोकथाम गर्ने ।

• बाभोपनाको रोकथाम गर्ने ।

• प्रजनन स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउने ।

३.१.३ विशिष्ट उद्देश्यहरू

- परिवार नियोजन सेवालाई गुणस्तरीय, सुरक्षित, प्रभावकारी तथा सर्व साधारणको लागी स्विकार्य हुने गरी सेवाको पहुच बढाउने र प्रयोगमा बढ्दि गर्ने । विशेष गरी दुर्गम, जनजाती, दलित, गरीब तथा पिछडिएको वर्ग तथा क्षेत्रमा बसोबास गर्ने र अपरिपुर्त माग भएको स्थानमा सेवाको पहुच बढाउने ।
- महिलाको तथा पुरुषहरूको परिवार नियोजन सेवामा पहुच बढाउन सहयोगी वातावरण निर्माण गर्ने ।

- व्यवहार परिवर्तन संचारका माध्यमबाट सेवाको माग बढाउने।

संचालित कार्यक्रम

यस आ.व. मासिनवाडस्वास्थ्य चौकीमा २ पटकरआ. स्वास्थ्यसे. केन्द्रसारपानीमा १ पटकपरिवारनियोजन Satelite Camp संचालन भयो जस्मा नयाँ तथा पुराना सेवाग्राहीहरूलाई Implant सेवा पाएका उपलब्ध गराईएको थियो।

नयाँ परिवार नियोजन प्रयोगकर्ताको विवरण पालिका स्तर

सूचक	आर्थिक वर्ष		
	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०
नयाँ प्रयोगकर्ता जम्मा	५१८	५८२	५३३
कण्डम जना	२३५	२८७	२३२
पिल्स जना	२७	३१	३०
डिपो जना	१८९	२१६	१६५
ईम्प्लान्ट जना	४९	३४	९३
आई.यु.सि.डी. जना	८	१	१
CPR -WRA	४.४	५.५	५.६

परिवार नियोजन लगातार प्रयोगकर्ताको विवरण पालिका स्तर

सूचक	आर्थिक वर्ष		
	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०
लगातार प्रयोगकर्ताको प्रतिशत(CPR)/MWRA मा	३५	४१	३९
हाल प्रयोगकर्ता जम्मा	१६७३	१७४४	१६७६
कण्डम	२३५	२८७	२३२
पिल्स	११२	९७	९५
डिपो	४९९	५२६	४६३
ईम्प्लान्ट	६६४	६७४	७३०
आई.यु.सि.डी.	१६३	१६०	१५६

स्वास्थ्य संस्था अनुसार तथा परिवार नियोजन प्रयोगकर्ताको विवरण

सुचक	सारपानी			गर्पा			धनवाड			आ स्वा.के.धनवाड			रिम			सिनवाड		
	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२	०८२/८३	०८३/८४	०८४/८५	०८५/८६	०८६/८७	०८७/८८	०८८/८९	०८९/९०	०९०/९१	०९१/९२	०९२/९३	०९३/९४
तथा प्रयोगकर्ता जम्मा	२३	२२	३९	१०४	१४२	११५	१५१	१७२	१६६	४६	४७	७५	९५	८०	८१	८२	८३	८४
कण्ठम जना	१	७	२	६५	११४	५०	११	१०	१०४	११	१०	११	१०	११	१०	११	१०	११
पित्त जना	४	१	४	३	६	२	११	७	४	२	४	३	४	५	६	५	३	५
डिपो जना	१०	१४	२१	३८	२२	२५	५२	५८	४१	३३	३२	१५	४३	५६	३६	३३	३४	३४
हैमलान्ट जना	०	०	१२	२	०	३५	१७	१७	१६	०	०	८	०	०	६	३०	१७	१६
आई.यु.सि.डी. जना	०	०	०	६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
CPR -WRA	१.८	२.३	५.७	४.९	४.३	१.९	७.९	१.९	१.३	७.६	३.७	४.७	३.४	४.२	४.६	४.५	५.६	४.२

स्वास्थ्य संस्था अनुसार लगातार परिवार नियोजन प्रयोगकर्ताको विवरण

सुचक	सारपानी			गर्पा			धनवाड			आ स्वा.के.धनवाड			रिम			सिनवाड		
	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२	०८२/८३	०८३/८४	०८४/८५	०८५/८६	०८६/८७	०८७/८८	०८८/८९	०८९/९०	०९०/९१	०९१/९२	०९२/९३	०९३/९४
लगातार प्रयोगकर्ताको प्रतिशत(CPR)/M- WRA जा	८८	७९	८०	७८	८०	७९	८०	७८	८०	७८	७९	८०	७८	७९	८०	७८	७९	८०
हाल प्रयोगकर्ता जम्मा	४८	५८	८०	२८३	३१२	२४६	६३९	६५१	६५०	७८	७८	७८	३३७	३४२	३२५	२९५	३०३	३०३
कण्ठम	१	१	१	६५	११४	५०	१११	१०	१०४	११	१०	११	१०	११	१०	११	१०	११
पित्त	५	१०	१	२५	२६	३२	१८	१५	१५	२	०	०	२०	१७	२४	२५	२४	२५
डिपो	३४	४१	५७	८८	६५	५७	१२२	१४४	१२४	५९	६५	४४	१३३	१३६	११६	११६	११५	११५
हैमलान्ट	०	०	१८	१८	१०१	१०१	३८४	३८९	३८९	०	०	८	१०	१०	१६	१६	१६	१६
आई.यु.सि.डी.	०	०	०	०	१	१	३	४	४	०	०	०	१४८	१४३	१७४	१७४	१७४	१७४

कार्यक्रम संचालनमा देखिएका समस्याहरु तथा समाधानका उपायहरु

सवाल / समस्याहरु	समाधानका उपाय
सबै संस्थामा Implant को सेवा नभएको	स्वास्थ्य कर्मीलाई तालिमको व्यवस्था गर्ने
सबै संस्थामा IUCD को सेवा नभएको	स्वास्थ्य कर्मीलाई तालिमको व्यवस्था गर्ने

३.३ सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम

३.२.१ पृष्ठभूमि

सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम गर्भ, प्रसव र सुत्केरी अवश्थाको साथै नवशिशुहरुमा हुने जटिलता समयमै पहिचान तथा व्यवस्थापन गरी मातृ तथा नवजात शिशुको मृत्युदरमा कमी ल्याउन संचालित कार्यक्रम हो । खासगरी मातृमृत्यु ३ छिलाई (व्यक्ति परिवारले सेवाको खोजी गर्दा, निर्णय गर्ने हुने छिलाई, उपयुक्त पाउने हुने छिलाई) को कारण हुने विभिन्न अध्ययनले देखाएको छ ।

गर्भावस्थामा तथा सुत्केरी अवश्थामा हुने रुग्णता तथा मृत्यु घटाउन नेपाल सरकारले ३ वटा रणनीति लिएको छ ।

- जन्म योजना बनाई जीवन सुरक्षाका लागी हुने कार्यलाई बढावा दिने । यसको लागी समयमै आर्थिक बचत, यातायात व्यवस्था गर्ने तथा रक्तदाताको व्यवस्था गरी राख्ने ।
- संस्थागत प्रसुतिलाई बढावा दिने ।
- निश्चित स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आधारभूत तथा आकस्मिक प्रसुति सेवा २४ घण्टा उपलब्ध गराउने ।
- सक्रिय प्रेषण प्रणाली स्थापित गर्ने । उच्च जोखिम भएका गर्भवतीलाई समुदाय देखी सुविधायूक्त अस्पताल सम्म लैजान उपयुक्त प्रेषण प्रणालीलाई व्यवस्थापन गर्ने ।

कपुरकोट गाउपालिकामा स्वास्थ्य चौकी, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, गाउँघर क्लिनिक, मार्फत गर्भवती महिलाहरुको जाँच, प्रसुति तथा सुत्केरी सेवा प्रदान गरिन्छ । कपुरकोट गाउपालिकामा ६ वटै स्वास्थ्य संस्थाहरु बाट २४ घण्टे वर्धमान सेप्टरकोसेवा उपलब्ध छ ।

३.२.२ उद्देश्य

- गर्भावस्था, प्रशव अवस्था र सुत्केरी अवस्थामा हुने आमा तथा शिशुको मृत्युदर तथा बिरामीदरलाई घटाउने ।
- सुरक्षित मातृत्व बारे समुदायमा चेतना तथा ज्ञानको अभिवृद्धि गरी प्रसुति सेवा लिन प्रोत्साहन गर्ने ।

३.२.२ लक्ष्य

- दिगो विकास लक्ष्य अनुरूप सन २०३० सम्ममामातृमृत्यु लाई ७० प्रति लाख जीवित जन्ममा भार्ने ।
- दिगो विकास लक्ष्य अनुरूप सन २०३० सम्ममानविशिशु मृत्यूदर १२ प्रतिजार जीवित जन्ममा भार्ने ।
- दिगो विकास लक्ष्य अनुरूप सन २०३० सम्ममादक्ष प्रसुति कर्मीबाट सुत्केरी सेवा प्रतिशत ९० प्रतिशत पुऱ्याउने ।
- दिगो विकास लक्ष्य अनुरूप सन २०३० सम्ममा संस्थागत प्रसुति ९० प्रतिशत पुऱ्याउने ।
- दिगो विकास लक्ष्य अनुरूप सन २०३० सम्ममा PNC सेवा ९० प्रतिशत पुऱ्याउने ।

कपुरकोट गाउँपालिकाको सुरक्षित मातृत्व सेवाको विवरण संख्यामा

सूचक	आर्थिक वर्ष		
	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०
पहिलो पटक गर्भ जाँच (कुनै पनि समयमा)	३८६	३५१	३३९
पहिलो पटक गर्भ जाँच संख्या प्रोटकल अनुसार	३३०	३१४	०
प्रोटोकल अनुसार ४ पटक गर्भ जाँच	२५३	२७१	२५२
प्रोटोकल अनुसार ८ पटक गर्भ जाँच	०	०	१७०
स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुति	२४९	२०९	१९२
SHP बाट प्रसुति सेवा	०	०	८५
SBA (दक्ष प्रसुति कमी)बाट प्रसुति सेवा	१९७	१६१	८५
Non SBA अदक्ष प्रसुति कर्मीबाट प्रसुति सेवा	५२	४८	२२
प्रोटकल अनुसार ३ पटक सुत्केरी सेवा	१९८	२४२	०
घरमा जिवित जन्मेका शिशु संख्या	१७	४	२
प्रोटकल अनुसार ४ पटक सुत्केरी सेवा	०	०	२७६
यातायात खर्च पाएका जम्मा सुत्केरी संख्या	२४९	२०९	१९२
गर्भ जाच उत्प्रेरणा पाएका जम्मा संख्या	१९९	१७४	१५६
मातृ मृत्यु	०	०	०
नवशिशु मृत्यु	०	०	०

कपुरकोट गाउँपालिकाको सुरक्षित मातृत्व सेवाको प्रगती विश्लेषण प्रतिशतमा

सूचक	आर्थिक वर्ष		
	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०
पहिलो पटक गर्भ जाँच कभरेज (कुनैपनि समयमा)	८६	९९	९८
पहिलो पटक गर्भ जाँच कभरेज (प्रोटोकल अनुसार)	७४	८९	०
प्रोटोकल अनुसार ४ पटक गर्भ जाँच कभरेज	५६	७७	७३
प्रोटोकल अनुसार ८ पटक गर्भ जाँच कभरेज	०	०	३४
स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुति प्रतिशत	४४	४६	५६
SHP बाट प्रसुति सेवा	०	०	२५
SBA बाट प्रसुति सेवा	३२	३२	२५
Non SBA बाट प्रसुति सेवा	१२	१४	६
३ पटक सुत्केरी जाच प्रतिशत	४४	६९	९३
प्रोटकल अनुसार ४ पटक सुत्केरी जाच प्रतिशत	०	०	८०
मातृ मृत्यु	०	०	०

स्वास्थ्य संस्था अनुसार सुरक्षित मातृत्व सेवाको विवरण संख्यामा

	सारपानी	गर्भ	धनवाड	आ स्वा के.धनवाड	रिम	सिनवाड
सुचक	०७७ ०७८	०७८ ०७९	०७८ ०८०	०७९ ०८०	०७८ ०८०	०७९ ०८०
पहिलो पटक गर्भ जाँच (कैनेपनि समयमा)	१२	३५	२९	७८	५९	५८
पहिलो पटक गर्भ जाँच संख्या प्रोटोकल अनुसार	६	२६	०	६३	४८	५५
प्रोटोकल अनुसार ४ पटक गर्भ जाँच	३	१६	२२	५४	३७	४२
प्रोटोकल अनुसार ८ पटक गर्भ जाँच	०	०	९	०	०	९६
स्वास्थ्य संस्थामा प्रस्तुति	०	०	५२	५४	४३	३५
SHP वाट प्रस्तुति सेवा	०	०	०	०	०	०
SBA (दक्ष प्रस्तुति कमी)वाट प्रस्तुति सेवा	०	०	५	४९	४८	२२
Non SBA अदक्ष प्रस्तुति कमीबाट प्रस्तुति सेवा	०	०	३	३	०	३
प्रोटोकल अनुसार ३ पटक सुल्केरी सेवा	०	१९	०	४३	५४	५८
प्रोटोकल अनुसार ४ पटक सुल्केरी सेवा	०	०	४५	०	३१	४९
यातायात खर्च पाएका जम्मा सुल्केरी संख्या	०	०	५	५२	४३	३५
गर्भ जाँच उत्तरणा पाएका जम्मा संख्या	०	०	४	३८	४४	२४
	०७८ ०७९	०७९ ०८०	०७८ ०८०	०७९ ०८०	०७८ ०८०	०७९ ०८०

मातृ मृत्यु	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
नवाणिशु मृत्यु	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

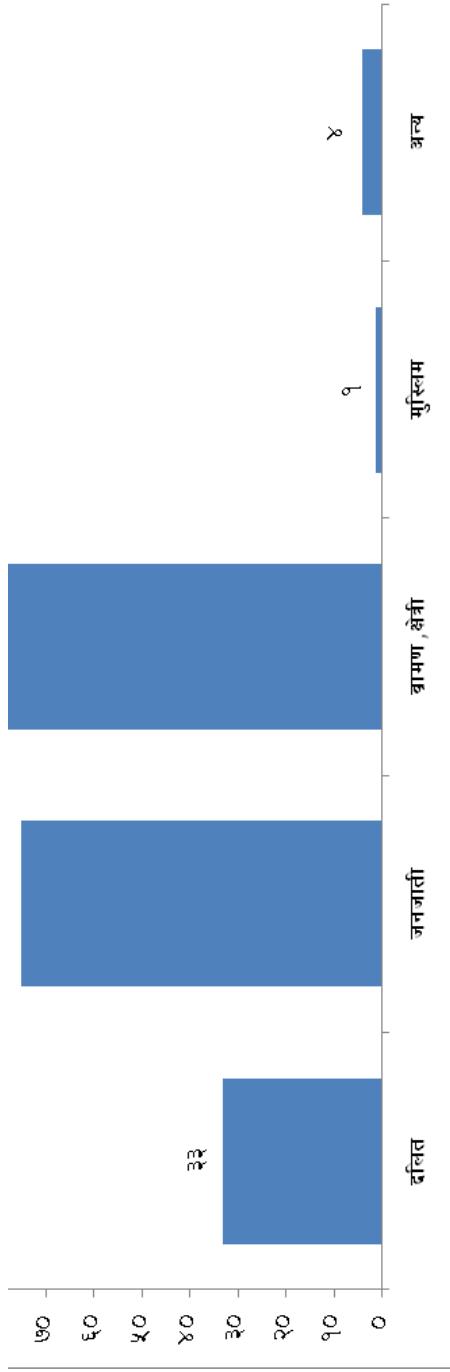
स्वास्थ्य संस्था अनुसार सुरक्षित मातृत्व सेवाको विवरण प्रतिशतमा

सुचक	सारपानी			गार्पा			धनवाड			आ स्वा.के.धनवाड			रिम			सिनवाड़		
	०७७	०५६	०७९	०८०	०५८	०७९	०५०	०७५	०७९	०५०	०७५	०७८	०५०	०७८	०७७	०५०	०७९	०८०
पहिलो पटक गर्भ जाँच कभिरेज (कुनैपनि समयमा)	२०	७९	६७	१३५	१३१	१३६	१७२	२०५	१९	२५	२५	८२	८८	८५	८४	८५	८१	
पहिलो पटक गर्भ जाँच कभिरेज (प्रोटोकल अनुसार)	१०	५९	०	१०९	१०६	०	१४७	१८९	०	१७	२४	०	३३	८५	०	७७	६५	०
प्रोटोकल अनुसार ४ पटक गर्भ जाँच कभिरेज	४	५	३६	९३	८२	९३	१००	१७५	१६५	१७	२२	२	६५	८४	६७	५१	५१	६२
प्रोटोकल अनुसार ८ पटक गर्भ जाँच कभिरेज	०	०	२१	०	०	६१	०	०	६३	०	०	६	०	०	३३	०	०	२४
स्वास्थ्य संस्थामा प्रस्तुति प्रतिशत	०	०	१२	८५	१०६	९८	१३३	११४	०	०	४	१६	३५	३३	४०	२६	५२	
SHP बाट प्रस्तुति सेवा	०	०	०	०	०	०	०	०	११९	०	०	०	०	०	२५	०	०	०
SBA बाट प्रस्तुति सेवा	०	०	१२	०	०	९८	०	०	११	०	०	४	०	०	८	०	०	३२
Non SBAबाट प्रस्तुत सेवा	०	०	०	५	१३	०	०	३२	१७	०	०	३९	२२	०	१०	७	१९	
३ पटक सुरक्षित जाँच	०	४३	१०९	७४	१२०	१२३	८२	११९	१६१	०	१६	२१	५५	६८	७७	४५	४९	८४

कर्तव्यक्रम संन्वालनमा देखिएका समस्या तथा समाधानका उपायहरु

सबाल / समस्याहर	समाधानका उपायहर	जिम्मेवारी
वर्धिंग सेन्टरहरको मापदण्ड अनुसारको भवन नभएको	भवन निर्माणका लागि पहल गर्ने	स्वा.से.बि.व्यवस्थापन महाशाखा
Non SBA वाट प्रस्तुती सेवा प्रदान	SBA तालिमको लागि पहल गर्ने	स्वा.कार्यालय , गा.पा.

पालिकस्तरको जातीगत आधारमा संस्थागत प्रस्त॑ी सेवा पाएकाहरुको विवरण

३.३ प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा गाउँघर क्लिनिक कार्यक्रम

३.३.१ पृष्ठभूमि

स्वास्थ्य संस्थाबाट टाढा रहेका जनताहरुलाई खासगरी परिवार नियोजन, मातृशिशु स्वास्थ्य, पोषण, प्राथमिक उपचार तथा स्वास्थ्य शिक्षा जस्ता आधारभूत सेवा दिने उद्देश्यले संचालन गरिएको हो । प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा गाउँघर क्लिनिक हरेक वडामा प्रत्येक महिनामा एक पटक निश्चित स्थानमा नियमित रूपमा संचालन गरिन्छ । यस पालिकामा जम्मा १५ वटा गाउँघर क्लिनिक रहेको छ ।

३.३.२ उद्देश्य

प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाको अवधारणा अनुरूप आधारभूत स्वास्थ्य सेवा पुऱ्यायने नसकिएको स्थानमा हरेक महिना गाउँघर क्लिनिक संचालन गर्ने ।

३.३.३ रणनीति

- समुदायमा आधारित कार्यकर्ता (अ.हे.व. र अ.न.मी.) मार्फत क्लिनिक संचालन गर्ने ।
- स्वयम् सेवकहरुको सहयोगमा(महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका, आमा समुह तथा स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा व्यवस्थापन समिति) क्लिनिक संचालन गर्ने ।
- गाउँघर क्लिनिकहरुको माध्यमबाट परिवार नियोजन सेवा (कण्डम, पिल्स र डिपो, आधारभूत सुरक्षित मातृत्व, ५ वर्ष मुनिका बालबालिका उपचार, पोषण, स्वास्थ्य शिक्षा तथा परामर्श, सामान्य उपचार तथा पोषण अनुगमन सेवा उपलब्ध गराउने ।

पलिका स्तरमा गाउँघर क्लिनिकबाट दिएको सेवाको विवरण

सूचक	आर्थिक वर्ष		
	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०
जम्मा गाउँघर क्लिनिकको संख्या	१५६	१६८	१८०
संचालन भएको पटक	१४०	१६८	१७२
संचालन भएको प्रतिशत	९०	९००	९६
सेवा दिएको संख्या	२५३२	३६४८	३७६९
प्रति क्लिनिक सेवा दिएको संख्या	१८	२२	२२
प्राथमिक उपचार	३७८	४१०	५०७
बृदि अनुगमन गरिएको	१७६८	२७७४	३०३३
कण्डम वितरण (गोटा)	११०	६४५	७८५
पिल्स वितरण (साईकल)	२५	४८	३७
डिपो (जना)	२१०	२९०	२९९

स्वास्थ्य चौकी अनुसार गाउँधर विलनिकबाट दिएको सेवाको विवरण

सुचक	सारपानी		गर्पा		दृनवाड़		आ स्वा. के. धनवाड़		रिम		सिनवाड़	
	०७७ ०३८	०७८ ०३९	०७९ ०५०	०७६ ०७८	०७८ ०५०	०७९ ०५०	०७८ ०८०	०७९ ०८०	०७८ ०८०	०७९ ०८०	०७८ ०८०	०७९ ०८०
जम्मा गाउँधर विसा निको संख्या	०	२४	२४	३६	२४	२४	१२	१२	२४	२४	४८	३६
संचालन भएको पटक	०	२४	२४	३४	२४	२४	११	१२	२२	२४	४८	३६
संचालन भएको प्रीतिशत	०	१००	१००	१४	१००	१२	१२	१००	१००	१००	१२	१०
सेवा दिएको संख्या	०	६५४	७४३	६६६	६०९	६६४	२०९	२२०	२७३	३५८	४८३	७२६
प्रीति किलोनिक सेवा दिएको संख्या	०	२७	३१	२०	२५	३०	१९	१८	१५	१६	२०	१७
प्राथमिक उपचार	०	८३	५१	४४	४४	४४	५१	५१	७३	३९	४८	१५
बीडि अनुगमन गरि एको	०	५२१	५५५	५६०	५०२	६४७	९८	१५४	१६७	२२२	४२३	३४१
कण्डम वितरण (गोटा)	०	९०	०	०	१००	०	५०	११५	०	२८०	६९५	५१५
पिल्स वितरण (सार्वाङ्कल)	०	६	६	०	०	०	०	३	०	०	२१	३३
डिपो (जना)	०	४४	६६	२२	४	२७	३०	२०	२२	७५	११०	१३

कार्यक्रम संचालनमा देखिएका समस्या तथा समाधानका उपायहरु

सवाल / समस्याहरु	समाधानका उपायहरु	जिम्मेवारी
सबै गाउँघर क्लिनिकको आफ्नो भवन नभएको	भवन निर्माणको लागि संबन्धित निकायमा पहल गर्ने	गाँउपालिका
गाउँघर क्लिनिकमा आवश्यक सामाग्रीको अभाव	सम्बन्धित निकायमा पहल गर्ने	गाँउपालिका

३.४ सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका कार्यक्रम

३.४.१ पृष्ठभूमि

नेपालमा रहेको प्रमुख स्वास्थ्य समस्याहरु मध्य उच्च मातृ तथा शिशु मृत्युदर, कुपोषण, सरुवा रोगहरु र उच्च प्रजनन दर रहेको र ती समस्याहरु बढी मात्रामा महिला तथा बाल बालिकासँग रहेको र धेरै जसो समुदायको सहभागितामा समाधान गर्न सकिने भएको हुदा यस पालिकामा ३७जना महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरु कार्यरत रहेको छन्।

३.४.२ लक्ष्य

सामुदायिक सहभागिताको माध्यमद्वारा जन स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुमा टेवा पुन्याई स्वास्थ्य सम्बन्धि राष्ट्रिय लक्ष्य हासिल गर्ने कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने।

३.४.३ उद्देश्य

- मातृ तथा बाल स्वास्थ्य तथा परिवार नियोजन सेवाका सम्बन्धमा समुदायमा आधारभूत चेतना प्रदान गरी ग्रामीण महिलाहरुमा आत्म निर्भरता बढाउने।
- स्थानिय श्रोत साधनको प्रयोग गरी प्राथमिक स्वास्थ्य सेवामा समुदाय सम्लनता बढाउन स्वयम् सेविकाहरु लाई परिचालन गर्ने।

यस आ.व. मा सम्पादित मुख्य क्रियाकलापहरु

- महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका दिवस मनाईयो।
- महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरुको वार्षिक समिक्षा गोष्ठि संचालन।
- संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारबाट प्राप्त बजेट अनुसार पोषाक भत्ता, यातायात खर्च तथा अन्य प्रोत्साहनका कृयाकलाप सञ्चालन गरियो।

पालिका अनुसार महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरूले सेवा दिएको विवरण

सूचक	आर्थिक वर्ष		
	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०
म.स्वा.स्व.सेविका संख्या	४४४	४४४	४४४
प्रतिवेदन पेश गरेको संख्या(वार्षिक)	४४४	४३८	४४३
प्रतिशत	१००	९९	१००
सेवा दिएको जम्मा	८५११	८८२४	९०८५२
प्रति महिना औसत सेवा दिएको	१९	२०	२५
आमा समुहको बैठक बसेको प्रतिशत	८८	९१	९३
गर्भवती महिलालाई भेट गरेकोपटक	७९५	५३५	३९६
पिल्स वितरण (साईकल)	७८२	६४९	६६३
कण्डम वितरण (गोटा)	८३८१	८०९५	६७०७
श्वास प्रश्वास रोगका जम्मा विरामी	३६७	३३५	२६९
झाडापखाला रोगको जम्मा विरामी	७०९	६५०	४३०

स्वास्थ्य चौकी अनुसार महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरूले सेवा दिएको विवरण

सुचक	प्राची			धनवाङ			संस्कार			सिनवाङ		
	७७/७८	७८/७९	७९/८०	७७/७८	७८/७९	७९/८०	७७/७८	७८/७९	७९/८०	७७/७८	७८/७९	७९/८०
म. स्वा. स्व. सेविका संख्या	१०८	१०८	१०८	१२०	१२०	१२०	१०८	१०८	१०८	१०८	१०८	१०८
प्रतिवेदन पेश गरेको संख्या (बार्षिक)	१०८	१०८	१०८	१२०	१२०	१२०	१०८	१०३	१०८	१०८	१०७	१०७
प्रतिशत	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	९५	१००	१००	९९	९९
सेवा दिएको जम्मा	१७२	१०१८	२१६५	३३०६	४३०५		१५४९	१२९०	२४५०	२६८४	२२११	२२०९
प्रति महिना औसत सेवा दिएको	९	९	२०	२८	३६	३४	१४	१३	२३	२५	२१	२१
आमा समूहको बैठक बसेको प्रतिशत	९८	१००	१००	९६	१००	९२	५७	६४	८०	१००	९८	१००
गर्भवती महिलाई भेट गरेको पटक	४४	५७	६३	२१९	२०५	२०५	१६५	११९	७९	३६७	१५४	४९
पिल्स वितरण (साईकल)	१९५	१९५	२४३	२१९	१९७	१५३	१५३	८१	१०	२१५	१७६	१७७
कण्डम वितरण (गोटा)	६२०	९३०	१०५५	३३६४	२६०५	१७२२	२९२७	२६१०	२१९०	१४७०	१८७०	१७४०
श्वास प्रश्वास रोगका जम्मा बिरामी	०	०	७७	५८	४६	४१	३४	४६	८	२७५	२४३	१४३

भाडापखाला रोगको जम्मा विरामी	१०४	९७	१०४	१९२	१५३	११७	७८	७०	५२	३३५	३३०	१५७
------------------------------------	-----	----	-----	-----	-----	-----	----	----	----	-----	-----	-----

कार्यक्रम संचालनमा देखिएका समस्या तथा समाधानका उपायहरु

सवाल / समस्याहरु	समाधानका उपायहरु	जिम्मेवारी
महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरुको रेकर्डिङ र रिपोर्टिङमा समस्या	मासिक प्रतिवेदन बैठकमा छलफल गरी पृष्ठ पोषण गर्ने,	सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्था

४. रोग नियन्त्रण कार्यक्रम

४.१ औलो रोग नियन्त्रण कार्यक्रम

४.१.१ पृष्ठभूमि

औलो रोग नियन्त्रण कार्यक्रम नेपालमा सन् १९५४ साल देखि सुरु भएको पाइन्छ। नेपालको पहिलो जनस्वास्थ्य कार्यक्रमको रूपमा रहेको यस कार्यक्रम हाल औलो रोग पूर्व निवारण कार्यक्रमको रणनीति लिई संचालन गरि एको छ। यस कार्यक्रम अन्तररात रोग लाग्ने वित्तिकै निदान तथा उपचार भव्यतया म्बनलयकक्ष बलम एचफउत त्व्यभबतभलत का लागि प्रक्रिया अनुसार उपचार गरिनुको साथै औलो रोग लाग्न नदिन विभिन्न गतिविधिहरु संचालन गरिन्छ। हाल यसको निवारणका लागि केश बैश सर्भिलेन्स रणनीति अवलम्बन गरिएको छ।

४.१.२ Vision दृष्टिकोण

सन् २०२६ सम्ममा नेपाललाई औलो मुक्त बनाउने।

४.१.३ :Vision ध्येय

नेपाली जनतामा सर्व सुलभ तरीकाले प्रभावकारी, गुणस्तरिय र निशुल्क रूपमा औलो विरुद्धको सेवामा पहँच पुऱ्याउने।

४.१.४ Goals लक्ष्य

- सन् २०१६ सम्ममा स्थानिय औलो रोगलाई हालको अवश्थाबाट ९० प्रतिशतले कम गर्ने तथा स्थानिय औलो भएका गाउँपालिकाहरुको संख्या ७५ प्रतिशतले घटाउने।
- औलोबाट हुने मृत्युलाई सुन्यमा कायम राख्ने।

४.१.४ उद्देश्य

- औलो रोगलाई सन् २०२६ सम्ममा स्थानीय औलो नेपालबाट सुन्यमा भार्ने (निवारण गर्ने) ।
- औलो रोग नियन्त्रणको लागि समुदायमा परिचालन गर्ने ।
- महामारी रोगको नियन्त्रण तथा रोकथामको लागि पूर्व तयारी गर्ने तथा तत्काल सूचना प्राप्त हुने उपचार को व्यवस्था मिलाउने ।
- औलो परिजिवि भेटिने वित्तिकै सोको २४ घण्टा भित्र पत्ता लगाई १ हप्ता भित्र उपचार को व्यवस्था मिलाउने ।
- एकिकृत किटजन्य रोग व्यवस्थापनको लागि फोकल स्प्रेईड गर्ने तथा किटनाशक भूल वितरण गर्ने ।
- सन् २०१६ सम्ममा स्थानीय औलो रोगलाई हालको अवश्याबाट ९० प्रतिशतले कम गर्ने तथा स्थानीय औलो भएका बडाहरुको संख्या ७५ प्रतिशतले घटाउने ।
- औलो हुने मृत्युलाई सुन्यमा कायम राख्ने ।
- कपुरकोट गाउँपालिका औलोको न्युन जोखिम क्षेत्र पर्दछ ।

४.२ कालाजार निवारण कार्यक्रम

४.२.१ पृष्ठभूमि

यो रोग स्याण्ड फ्लाई नामक भूसुनाले टोकेर लाग्ने सरुवा रोग हो । नेपालको पूर्वी र मध्य तराई तथा केही पहाडी जिल्लाहरुमा वर्षा र गर्मीको मौसममा यो रोग फैलिने गर्दछ । यो रोग लागेपछि रोगी मानिसको अनुसार, हात, खुट्टा तथा पेटको छाला कालो हुने भएकाले यो रोगलाई कालाजार भनिएको हो । नेपालमा कालाजार रोग नियन्त्रण कार्यक्रमका लागि सन् २००५ साल देखि सुरु भएको पाईन्छ । कालाजारबाट जोखिममा भएका समुहकाको स्वास्थ्यमा सुधार ल्याई जनस्वास्थ्य रूपमा रहन नदिन रोग पत्ता लाग्ने वित्तिकै उपचार, किटजन्य रोगको एकिकृत व्यवस्थापन, रोगको सर्भिलेन्स गरी कार्यक्रम संचालन गरिन्छ ।

४.२.२ लक्ष्य

कालाजारका विरामी प्रति १०००० जनसंख्या भन्दा कममा भार्ने ।

४.२.३ उद्देश्य

- कालाजारका जोखिममा रहेका गरीब, विपन्न, सेवाको पहुँचबाट टाढा रहेका समुदायमा रोग प्रकोप

दर घटाउने ।

- कालाजारबाट हुने मृत्युदरलाई कमगरी राख्ने ।
- कालाजारका विरामीहरुको उपचार गर्ने ।
- कालाजार प्रभावित क्षेत्रमा किटनाशक औषधि छर्तेको व्यवश्था गर्ने ।

४.३ हात्तीपाईले रोग निवारण (आम औषधि वितरण) कार्यक्रम

४.३.१ पृष्ठभूमि

हात्तीपाईले रोग एक प्रमुख जनस्वास्थ्य समस्याको रूपमा रहेको छ । यसलाई दीर्घकालिन रूपमा असमर्थ, असक्त, तथा अपांग बनाउने दोश्रो प्रमुख रोगको रूपमा लिईन्छ । हात्तीपाईले रोग विश्वका करीब ८३ मुलुकहरुमा विद्वमान रहेको र करीब १ अरब ३० करोड मानिसहरु यो रोगको जोखिममा रहेको तथा १२ करोड मानिसहरु मा यो रोग लागिसकेको छ । ६० प्रतिशत हात्तीपाईले का विरामीहरु दक्षिण पूर्वी एशियामा नै रहेका छन् । सन् १९९७ मा यस रोगलाई सन् २०२० सम्म विश्वमै जनस्वास्थ्य समस्याको रूपमा रहन नदिने विश्व स्वास्थ्य संगठनको घोषणा अनुरूप नेपालमा पनि यस रोग विरुद्धको अभियान थालनी गरिएको छ । आर्थिक वर्ष २०५९/६० देखि नेपालमा यस कार्यक्रम लागु भएको भएता पनि र आ.व. २०६८/६९ देखि सल्यान जिल्ला र यस गा.पा.मा पनि यो कार्यक्रम संचालन गरिएको छ ।

४.३.२ रणनिति

- रोगको संक्रमण हुनबाट बचाउन । यो रोगबाट प्रभावित जिल्ला भित्र बसोबास गर्ने औषधि खान योग्य सबै जनसमुदायलाई रोग विरुद्ध औषधि (डि.इ.सी. र अल्वेण्डाजोल) चक्की वर्षको एक एक पटक गरि चार देखि ६ वर्ष सम्म खुवाउने ।
- रोग लागिसकेका विरामीहरुलाई सरल तथा प्रभावकारी स्वयम् उपचार विधि अपनाउन लगाउने ।

४.३.३ उद्देश्य

- हात्तीपाईले रोग फैलनबाट रोक्न र विरामी संख्यामा कमी ल्याउन ।
- हात्तीपाईले रोगका विरामीहरुलाई दीर्घरोग, असक्त र कुरुपता हुनबाट बचाउन ।

४.४ क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम

४.४.१ पृष्ठभूमि

क्षयरोग विश्वकै प्रमुख जनस्वास्थ्य समस्याको रूपमा रहेको छ। नेपालको कुल जनसंख्याको भण्डै ४५ प्रतिशत मानिसहरु यस रोगबाट संक्रमित छन्। जसमध्ये ६० प्रतिशत आर्थिक दृष्टिकोणले उत्पादनशील उमेरका मानिसहरु रहेका हुन्छन्। नेपालमा प्रतिवर्ष ४०००० नयाँ क्षयरोगीका विरामीहरु देखिन्छन्। जसमध्ये २०००० खकार पोजेटिभ हुन्छन्। ५००० देखि ७००० सम्म वर्षेनी यस रोगबाट मृत्युहने गरेको पाइन्छ। त्यसैले यस कार्यक्रमलाई नेपाल सरकारले राष्ट्रिय प्राथामिकता प्राप्त कार्यक्रमको रूपमा लिएको छ। यसको प्रभावकारी उपचार र नियन्त्रणको लागी नेपालमा सन् १९९६ देखि डट्स विधि द्वारा उपचार कार्यक्रम संचालन गरिएको छ। क्षयरोगको उपचारको लागी प्रयोगशाला सुविधा भएको स्थानलाई रोग निदान केन्द्र तथा सबै स्वास्थ्य चौकीहरूलाई डट्स उपचार केन्द्रको रूपमा संचालनगरिए आएको छ।

विश्व स्वास्थ्य संगठनले क्षयरोगमुक्त विश्व बनाउने परिकल्पना(Vision)अनुसार सन् २०१६ देखि २०५० का लागि THE END Strategy सार्वजानिक गरेको छ। यस रणनितीलाई आत्मसात् गर्दै राष्ट्रिय क्षयरोग कार्यक्रमले निम्नानुसारको परिकल्पना, लक्ष्य र उद्देश्यहरु निर्धारण गरिएको छ।

४.४.२ परिकल्पना (Vision)

- सन् २०५० सम्ममा क्षयरोगको माहामारी अन्त्य गर्ने। (To End Tuberculosis Epidemic by 2050)

४.४.३ लक्ष्य

- आ.व. ०७७७८ मा २३८ प्रतिलाख जनसंख्यामा नया क्षयरोगी हुने दर (Incidence Rate) भएको मा यो दरलाई आ.व. ०८२८८ सम्ममा १८१ प्रतिलाख जनसंख्यामा भार्ने र मृत्युदरलाई आ.व. ०७७७८ को ५८ प्रतिलाख जनसंख्या बाट घटाई ०८२८८ सम्ममा २३ प्रतिलाख जनसंख्यामा भार्ने। आ.व. ०९१९२ सम्ममा क्षयरोगको माहामारी अन्त्य र आ.व. २१०६०७ सम्मा क्षयरोग निवारण गर्ने। क्षयरोगको कारण परिवारमा पर्ने आर्थिक व्ययभार (Catastrophic Cost) शुन्यमा भार्ने।

४.४.४ आवधिक लक्ष्य

- सन् २०१५ को तुलनामा सन् २०२१ क्षयरोगबाट प्रभावित नयाँ विरामीको संख्या २० प्रतिशतले कम गर्ने र विरामी पत्तालगाउने (case notification)को संख्या सन् २०१६ को जुलाई देखि सन् २०२१ को जुलाई सम्ममा कुल संख्या २० हजारले बढाउने।
- सन् २०५० सम्म नयाँ क्षयरोगका विरामीदर १ जना प्रति दश लाखमा भार्ने।
- क्षयरोगका कारणबाट हुने विरामीदर कम गर्ने र मृत्यु शुन्य गर्ने।

४.४.५ उद्देश्यहरु (Objectives)

- क्षयरोग अन्तका लागि राजनैतिक प्रतिवद्धता , दिगोपना, विरामीमैत्री स्वास्थ्य प्रणालीको विकास , सुदृढीकरण गर्नु ।
- क्षयरोगको पहिचान,निदान ,गुणस्तरिय उपचार र रोकथामको सुनिश्चितता गर्नु ।

संचालित कार्यक्रमहरु

१) यस आ.व.मा पालिका स्तरमा क्षयरोग कोहर्ट विश्लेषण कार्यक्रम ३ पटक गरियो ।

क्षयरोगीका विवरण पालिका स्तर

सूचक	आर्थिक वर्ष		
	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०
जम्मा विरामी संख्या	२९	४०	३९
पि.बि.सी.	२१	३०	२३
पि.सी.डी.	३	४	११
ई.पी.	५	६	६
Case notification rate All form of TB/100000	१४०	२२८	२२०
Cure rate (New PBC)	१००	९९	९५
Treatment Success Rate all form of TB	९६	९०	९५

गत वर्ष दर्ता भारत का बिरामीहरुको उपचार नतिजा विवरण (Treatment outcome)

Treatment outcome	No.of cases registered		Cured	Comple- ted	Failure	Died	Lost to follow up	Not evaluat- ed	
	F	M							
New	११	१६	१०	१५	०	०	०	१	०
Relapse	२	१	२	१	०	०	०	०	०
Treatment after failure	०	०	०	०	०	०	०	०	०
Treatment after lost to followup	०	०	०	०	०	०	०	०	०
Others previously treated	०	०	०	०	०	०	०	०	०
PBC	०	०	०	०	०	०	०	०	०
HIV + All types	०	०	०	०	०	०	०	०	०
PCD & EP	१	३	०	०	१	३	०	०	०
	EP	४	३	०	०	४	३	०	०
	PCD	०	०	०	०	०	०	०	०
Others	FP(BC or CD)	०	०	०	०	०	०	०	०

स्वास्थ्य संस्था अनुसार क्षयरोगीका विवरण

	सारपानी	गर्भ	इनवाइ	आ स्वा के धनवाइ	रेस	सिनवाइ
संख्या	०५७/५८	०३४/	०३७/	०३७	०३९	०३९
जमा विवरी संख्या	५९	८०	७८	७८	७९	७९
प्रिवेसी.	०	०	३	५	६	६
प्र.सी.डी.	०	०	५	५	५	५
हेपी.	०	०	३	३	३	३
Care notification rate All form of TB/100000	०	०	१३५	११५	१४३	१४३
Cure rate (New PBC)	०	०	१००	१००	१००	१००
Treatment Success Rate all form of TB	०	०	१००	१००	१००	१००

४.५ कुष्ठरोग नियन्त्रण कार्यक्रम

४.५.१ पृष्ठभूमि

कुष्ठरोग परापूर्वकाल देखि नै जनस्वास्थ्यको प्रमुख समस्याको रूपमा रहेको छ। यो रोगको विरुद्ध प्रभावशाली औषधि भएता पनि विरामिहरूले रोग लुकाउने र समयमै उपचारको लागि सम्पर्कमा नआउने कारणले गर्दा यो रोग एउटा सामाजिक चुनौतीको रूपमा रही रहेको छ। हाल यो रोग निवारणको स्थितीलाई निरन्तरता दिनको लागी सबै स्वास्थ्य संस्थाबाट निःशुल्क रूपमा एम.डि.टी. उपचार सेवाको साथ साथै चेतनामूलक कार्यक्रम समेत संचालन गरिरहे आएको छ।

४.५.२ उद्देश्य

- प्रति दश हजार जनसंख्यामा कुष्ठरोगका विरामीहरूका संख्या १ भन्दा कममा ल्याउने।
- शुरुकै अवस्थामा रोग पता लगाई बहु औषधि उपचार दिने र अङ्गभङ्ग र असमर्थता हुनबाट जोगाउने।
- स्वास्थ्य शिक्षाको माध्यमबाट समुदायमा रहेको कुष्ठरोगप्रतिको नकारात्मक धारणा हटाउने।

४.५.३ राष्ट्रिय लक्ष्य

- दीर्घकालिन रूपमा कुष्ठरोगलाई निवारण गर्ने।

कुष्ठरोगको विवरण पालिका स्तर

सुचक	आर्थिक वर्ष		
	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०
नयाँ विरामी	१	१	१
NCDR 100000	४.८	५.७	५.६
Incidence Rate 10000	०.४८	०.५७	०.५६
Disability rate	०	०	०

स्वास्थ्य संस्था अनुसार कृष्टरोगको विवरण

सुचक	गर्भा			धनवाट			रिम			सिनवाड		
	०७७/	०७८/	०७९/	०७७/	०७८/	०७९/	०७७/	०७८/	०७९/	०७८/	०७९/	०७८/
जी	७८	८०	८८	७८	८८	९८	७८	८८	९८	७८	८८	९८
तथा विरामी	०	०	०	०	१	०	०	०	१	०	०	०
NCDR 100000	०	०	०	०	३६.६	०	०	०	२३.५	२४	०	०
Inci- dence Rate 10000	०	०	०	०	३.७	०	०	०	२.३	२.५	०	०
Disabili- ty rate	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

४.६ एच आई भी एड्स तथा यौनरोग नियन्त्रण कार्यक्रम

४.६.१ पृष्ठभूमि

नेपालमा सन् १९८८ मा पहिलो केश देखिए पछि एचआईभी लाई पनि जनस्वास्थ्य को समस्याको रूपमा लिई नियन्त्रण कार्यक्रम लागु गरिएको हो । हाल नेपालमा एचआईभी केन्द्रिकृत महामारी (Conson-treated Epidemic) को रूपमा २८० प्रतिशत भन्दा बढी एचआईभीको संक्रमण महिला पुरुष बिच हुने असुरक्षित यौन सम्पर्कको माध्यमबाट सर्वे गरेको पाइएको छ । विशेष गरी सुई द्वारा लागु पदार्थ लिनेहरु, यौन कर्मी महिलाहरु, पुरुष समालिङ्गहरु उच्च जोखिमको समुहमा रहेका छन् भने आप्रवासी कामदारहरु, यौनकर्मी महिलाका ग्राहाकहरु पनि बढी जोखिमको रूपमा रहेका र ती बाट अन्य मानिसहरुमा एचआईभी को संक्रमण फैलिने गरेको हुँदा उनीहरु पुल (Bridge) को रूपमा काम गरि रहेका छन् । सन् २०१६ को तथ्यांक अनुसार नेपालमा एचआईभीको Prevalence rate ०.१९ प्रतिशत रहेको छ ।

४.६.२ लक्ष्य

एचआईभी रोकथाम, उपचार, हेरचाह र सहायोगमा सर्व व्यापी पहुँच पुऱ्याउने ।

४.६.३ मुख्य उद्देश्य

- मुख्य समुहहरु ९० प्रतिशतको पहिचान सिफारिस तथा परिक्षण गर्ने ।
- एचआईभी भएको निदान भएका ९० प्रतिशत व्यक्तिहरुको उपचार गर्ने ।
- एचआईभी निदान भएका मध्ये ९० प्रतिशत व्यक्तिहरुलाई Anti Retro Viral निरन्तर उपचारमा राख्ने ।
- आमाबाट बच्चामा हुने संक्रमणको निवारण गर्ने र आमाहरुलाई जीवित तथा स्वस्थ राख्ने ।
- जन्मजात सिफीलिस उन्मुलन गर्ने ।
- नयाँ एचआईभी संक्रमणमा ७५ प्रतिशतले कमी ल्याउने ।

४.६ उपलब्धि

- सन् २०२० सम्ममा नयाँ संक्रमण ७५ प्रतिशतले कम हुनेछ ।
- सन् २०२० सम्ममा ९०-९०-९० र सन् २०३० सम्ममा ९५-९५-९५ उपचार लक्ष्य हासिल हुनेछ ।
- सन् २०२० सम्ममा शुन्य भेदभावको लक्ष्य हासिल हुनेछ ।
- सन् २०२० सम्ममा बालबालिकामा हुने नयाँ संक्रमण अन्त्य हुनेछ ।

आ.व २०७९/८० मा पी.एम.टी.सी.टी. PMTCT बाट दिइएको सेवाको विवरण

Name of Health Institution	Counselling and testing in Pregnancy, Labour and Delivery, Puerperium		
	Counseled	Tested	Positive
B.H.C. sarpani	४	४	०
Garpa HP	६४	९७	०
Dhanwang HP	८५	४६	०
B.H.C. Dhanwang	८	८	०
Rim HP	७२	९	०
Sinwang HP	४२	२	०
Total	२७५	८६	०

५.उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम

५.१ पृष्ठभूमी

सम्पूर्ण जनतालाई विरामीको कारणबाट हुने मृत्यु तथा अशक्तताबाट जोगाउनका लागी उपचार सेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले विभिन्न तहमा केन्द्र देखि समुदायस्तर सम्म स्वास्थ्य संस्थाहरुको व्यवस्था गरिएको छ जस अनुरुप यस पालिकामा स्वास्थ्य चौकी ४ वटा र आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र २ वटा बाट निदान, उपचार तथा प्रेषण कार्य भैरहेको छ नेपाल सरकारको नीति अनुसार स्वास्थ्यलाई आधारभूत मानव अधिकार को रूपमा गरिएको संवैधानिक व्यवस्था अनुरुप स्वास्थ्य चौकीहरुमा आम नागरिकलाई तोकिएका औषधिहरु र विरामी दर्ता निशुल्क गरिदै आएको छ ।

५.२ उद्देश्य

- विरामी हुने दर कम गर्ने ।
- रोगबाट हुने मृत्युदर कमगर्ने ।
- मनिसको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने ।

बहिरंग सेवा (OPD Service)

कपुरकोट गा.पा.को विरामीको ३ वर्षको तुलनात्मक विवरण

सुचकहरू	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०
ओ.पि.डी.मा आएका नया विरामी संख्या	१३२६३	१४०८३	११९८०
कुल जनसंख्या मध्य ओ.पि.डी.मा आएका नया विरामी प्रतिशत	६४	८०	६८
कुल जनसंख्या मध्य ओ.पि.डी.मा आएका नया महिला विरामी संख्या	८४१५	८७४२	७५३१
कुल जनसंख्या मध्य ओ.पि.डी.मा आएका नया पुरुष विरामी संख्या	४८४८	५३४१	४४४९
ओ.पि.डी.मा आएका नया जेष्ठ नागरिकको संख्या	१६८३	२०२५	२९८२

स्वास्थ्य चौकी अनुसार विरामीको ३ बर्षको तुलनात्मक विवरण

सुचक	सारणी			प्रतवाह			आ स्वा.कै.थनवाइ			रिम			सिनवाइ					
	०७४/८८	०८५/८९	०९६/९०	०९७/९१	०९८/९२	०९९/९०	०९०/९१	०९१/९२	०९२/९३	०९३/९४	०९४/९५	०९५/९६						
ओपि.डी.मा	१२२४	१२२९	८८०	१८८३	१५६५	१५१५	२५२५	२४३३	२०४७	१४८०	१४२७	९२४	३८९१	०९६/९१	०९७/९०	०९८/९५		
आएका नया विरामी सद्वा													३८९०	३८९०	२७५०			
हुत अनांखा मध्य	४५	४५	४०	६८	३८	३८	७७	९४	७४	४४	४४	६८	७०	७४	७५	७५		
आएका नया विरामी प्रतिशत																		
हुत अनांखा मध्य	७८०	७८४	८४५	१३३५	११०५	१०४३	१६९२	१६७९	१३७५	७८५	८३४	५३५	२१०१	२३७७	२३५४	१८५४	२०३३	१७२६
ओपि.डी.मा																		
आएका नया विरामी सद्वा																		
हुत अनांखा मध्य	४८५	५१५	५१५	६६०	५१८	५१८	८२३	८२४	८२४	५१३	५१९	३८९	११५८	११५२	११५२	११५७	११५८	
ओपि.डी.मा																		
आएका नया विरामी सद्वा																		
हुत अनांखा मध्य	१२२	१२२	१६२	१३०	३६१	३६१	४२७	४२७	६२६	९७३	९४९	२१३	३१३	३१३	३१७	३११	३१५	५७०
ओपि.डी.मा																		
आएका नया विरामी सद्वा																		
हुत अनांखा मध्य	१२	१२	१२	११	११	११	१२	१२	१५	१२	१२	१०	१३	१०	११	१४	१४	

६. स्वास्थ्य शिक्षा सूचना तथा संचार कार्यक्रम

६.१ पृष्ठभूमि

सबैको लागि स्वास्थ्य भन्ने विश्व स्वास्थ्य संगठनको अवधारणा अनुरूप स्वास्थ्य सेवाको पहुँच जनसमुदाय सम्म पुऱ्याउन लागतको दृष्टिकोणले सूचना शिक्षा तथा संचार कार्यक्रम प्रभावकारी कार्यक्रमको रूपमा मान्न सकिन्छ। जनतामा रहेको ज्ञान, धारणा र व्यवहारमा परिवर्तन ल्याई स्वास्थ्य स्थितिमा सुधार ल्याउने अपेक्षा राखी यस कार्यक्रम संचालन गरिएको हो। विशेषगरी समुदाय स्तरसम्म स्वास्थ्य शिक्षाको माध्यमबाट विभिन्न स्वास्थ्यकर्मी र महिला स्वास्थ्य स्वयम्सेविकाहरु मार्फत स्वास्थ्य शिक्षा गतिविधिहरु संचालन गरिए आएको छ।

६.२ उद्देश्य

- आम नागरिकको स्वास्थ्य चेतना र ज्ञान अभिवृद्धि तथा स्वास्थ्य व्यवहार प्रवर्द्धन गर्न आधुनिक तथा परम्परागत संचारका तरीकाहरूलाई व्यापक र समानुपातिक रूपमा परिचालन र प्रयोग गर्ने।
- व्यक्ति समुदाय, संघ संस्था र संचार माध्यमहरूसँगको सहयोग, समन्वय र सहकार्यलाई चुस्त बनाई केन्द्र, क्षेत्र, जिल्ला र समुदाय स्तर सम्म स्वास्थ्य संचार संवन्धि कार्यक्रमहरु सुदृढीकरण, विस्तार र कार्यान्वयन गर्ने।
- स्वास्थ्य संचार कार्यक्रमहरूलाई केन्द्र, जिल्ला र समुदाय स्तर सम्म प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नका लागि प्रयोग्यता श्रोत शृजना एकीकरण र परिचालन गर्ने।
- स्वास्थ्य संम्बन्धि विभिन्न विषयका सन्देश, सूचना र सामग्रीहरुको गुणस्तरियता, शुद्धता, आधिकारिकता, एकरूपता र उपयुक्त कायम राखी अनधिकृत रूपले प्रचार प्रसार र दोहोरोपना रोक्ने।
- स्वास्थ्यसन्देश वा सूचनाको पहुँचबाट बंचित भएका नागरिकहरु सम्म गुणस्तरिय स्वास्थ्य सन्देश वा सूचना उपयुक्त माध्यम तथा तरीकाबाट प्रदान गर्ने।
- स्वास्थ्य प्रति जन समुदायमा सकारात्मक धारणाको विकास गर्ने।
- जनतालाई स्वस्थ र सकारात्मक व्यवहार अपनाउन अभिप्रेरित गर्ने।
- स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुमा जन सहभागिता अभिवृद्धि गर्ने।

७. जनशक्ति व्यवस्थापन कार्यक्रम

७.१ पृष्ठभूमी

स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रदान गरिने सेवामा निरन्तरताको साथै गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्न त्यहाँ रहेको जनशक्तिको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ । जनशक्तिको उचित व्यवस्थापन भएमा मात्र जनतालाई अत्यावश्यकीय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउनको साथै सेवाको पहुच बढाउन सकिन्छ ।

७.२ उद्देश्य

- यस गाउँपालिका अन्तर्गत स्वास्थ्य संस्थाहरुका कर्मचारीको रेकर्ड अध्यावधिक गर्ने ।
- नेपाल सरकारको निती अनुसार कर्मचारीहरुको नियूक्ति, सरुवा, काज, विदा, अवकाश अध्यावधि गर्ने ।
- जनशक्तिको व्यवस्थापन गरी जनताको अधारभूत र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा पुऱ्याउने ।
- कर्मचारीको कार्य सम्पादन मुत्यांकन गर्ने ।

मानव संशाधन अन्तर्गत यस गाउँपालिकामा स्वास्थ्य क्षेत्रमा रहेका जम्मा पदको विवरण

पद	स्वीकृत दर बन्दी संख्या	पदपुर्ति	कार्यरत		कैफियत
			स्थायी	करार सेवा	
ज.स्वा.नि./सि.अ.हे.व.	५	५	५	०	
अ.हे.व.	८	८	८	३	
अ.न.मी./सि.अ.न.मी.	९	७	७	९	कार्यक्रम करार ३ जना
ल्या.अ. ल्या.टे.	०	०	०	१	
कविराज	१	१	१	०	
वैद्य	१	१	१	१	
का.स.	०	०	०	११	
जम्मा	२४	२२	२२	२५	

यस गाउँपालिकामा स्वास्थ्य क्षेत्रमा रहेका कर्मचारीहरुको विवरण (स्वास्थ्य शाखामा)

क्र.सं.	नाम / थर	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	सुवाश हमाल	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	दार्मा गा.पा. ३ सल्यान	९८४७९०८३२९	स्थायी
२	जसुता सिंह	सि.अ.न.मी	कपुरकोट गा. पा. ३ सल्यान	९८४४९६५४३७	स्थायी

गर्पा स्वास्थ्य चौकी

क्र.सं.	नाम / थर	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	भुवन डाँगी	ज.स्वा.नी.	तुलसीपुर उ.म.न.पा. ८ दाङ्ग	९८४८१७०५०९	स्थायी
२	भुमिका पुन	सि.अ. हे. व	तुलसीपुर उ.म.न.पा. ६दाङ्ग	९८०६२४३०२२	स्थायी
३	प्रतिभा बुढामगर	अ. हे. व	त्रिवेणी गा.पा. ७ पश्चिम रुकुम	९८६६६०६८९०	स्थायी
४	माया पुन	सि.अ.न.मी	घोराही उ.म.न.पा. १३ दाङ्ग	९८०६२४३०२२	स्थायी
५	ओमा खड्का	अ.न.मी	कपुरकोट गा. पा. १ सल्यान		करार
६	विवा वि. क.	का. स.	कपुरकोट गा. पा. २ सल्यान	९८१०९२५६७२	करार
७	नरजिता राना	का. स.	कपुरकोट गा. पा. २ सल्यान	९८०९७३३१५१	करार

धनवाड स्वास्थ्य चौकी

क्र.सं.	नाम / थर	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	देवेन्द्र कुमार सेन	सि.अ.हे.ब. अ.छैठौं	कपुरकोट गा. पा. ३ सल्यान	९८०९७६१९९५	स्थायी
२	पहल बहादुर रोका	सि.अ.हे.ब	तुलसीपुर उ.म.न.पा. ११ दाङ्ग	९८४७८८५४४०	स्थायी
३	ममता देवकोटा	अ.हे.ब	बाफीकोट गा.पा.९ रुकुम	९८६७९७४७४१	स्थायी
४	सुजाता भण्डारी	सि.अ.न.मी.	तुलसीपुर उ.म.न.पा. ५ दाङ्ग	९८६५२१७५७७	स्थायी
५	युवकली कडेल	सि.अ.न.मी.	ववइ गा.पा.४ दाङ्ग	९८४३६९२३७७	स्थायी
६	टिकामाया नेपाली	अ.न.मी.	कपुरकोट गा. पा. ५ सल्यान	९८६०४९७३५३	करार
७	कामना रेग्मी	अ.न.मी.	कपुरकोट गा. पा. ३ सल्यान	९८४८४८४२७२	करार
८	रिता बुढाथोकी	ल्या.अ.	कपुरकोट गा. पा. ४ सल्यान	९८०९५९५४०१	करार
९	शुशिला सेन	का. स	कपुरकोट गा. पा. ३ सल्यान	९८१०८५०८१०	करार
१०	वालिका सेन	का. स	कपुरकोट गा. पा. ३ सल्यान	९८०९७५०२३२	करार

रीम स्वास्थ्य चौकी

क्र.सं.	नाम / थर	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.	कैफियत
---------	----------	----	--------	-------------	--------

१	लोक व. वर्सेत	ज.स्वा.नी.	वागचौर न.पा. सल्यान	९८४७९९५५८७	स्थायी
२	टिकाराम न्यौपाने	सि.अ.हे.व.	तु.उ.मा.न.पा, ५ दाङ्ग	९८१०८४१२१३	स्थायी
३	नेत्रा बोहरा	सि.अ.न.मी.	कपुरकोट गा. पा. ५ सल्यान	९७४८५०८८३५	स्थायी
४	लक्ष्मी सिंह	सि.अ.न.मी.	तु.उ.मा.न.पा, ५ दाङ्ग	९८०९७९७५३७	स्थायी
५	सुनिता पुन	अ.न.मी	कपुरकोट गा. पा. ५ सल्यान	९८२२९६९६७७	करार
६	कमला विक.	का. स.	कपुरकोट गा. पा. ५ सल्यान	९८०९७९२९६५	करार
७	भुमा वुढा	का. स.	कपुरकोट गा. पा. ५ सल्यान	९८०९७९२९६८	करार

सिनवाड स्वास्थ्य चौकी

क्र.सं.	नाम / थर	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	श्रीधर लामिछाने	ज.स्वा.नी.	छत्रेश्वरी गा.पा. सल्यान	९८४३१८३२९२	स्थायी
२	मुना आचार्य	अ.हे.ब	शान्तीनगर गा.पा. ५ दाङ्ग	९८२२८७५१७०	स्थायी
३	जानका के.सी	सि.अ.हे.ब	तुलसीपुर उ.म.न.पा. ११ दाङ्ग	९८४४९३२७२४	स्थायी
४	चाँदनी वली	अ.न.मी	वागचौर नगरपालिका, ९ सल्यान	९७४१४८५२२३	करार
५	संगीता वुढाथोकी	अ.न.मी	कपुरकोट गा. पा. २ सल्यान	९८०९८६८६६०	करार
६	मेनका महतारा	अ.न.मी	कपुरकोट गा. पा. ६ सल्यान		
७	पार्वता के.सी	का. स	कपुरकोट गा. पा. ६ सल्यान	९८१२८४९३४२	करार
८	विमला महतारा	का. स	कपुरकोट गा. पा. ६ सल्यान	९८०९८६८२९१	करार

आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र सारपानी

क्र.सं.	नाम / थर	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	धन वहादुर घर्तिमगर	अ.हे.व.	कपुरकोट गा. पा. ५	९८२९५९११९९	करार
२	जिवन देवकोटा	अ. हे. व.	कपुरकोट गा. पा. ५	९८१२८३२४००	करार
३	धन कुमारी राना	अ.न.मी.	कपुरकोट गा. पा. २ सल्यान	९८१७५६६४०३	करार
४	गंगा राना	अ.न.मी.	कपुरकोट गा. पा. १	९८६६५६२३३५	करार
५	सिता वुढा घर्तिमगर	का. स.	कपुरकोट गा. पा. १	९८०६२५८१३४	करार

आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र धनवाड

क्र.सं.	नाम / थर	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	जगत वहादुर विक.	अ.हे.व.	सानोभेरी गा.पा.१ पश्चिम रुकुम	९८६१४४७९५९	स्थायी

२	विर वहादुर थापामगर	अ.हे.व.	कपुरकोट गा. पा. ५	९८१२८३५५६	करार
३	गीता रिजाल	सि.अ.न.मी.	शान्तिनगर गा. पा. २ दाङ	९८०९८२८३५५	स्थायी
४	दिपा साहु	अ.न.मी.	कपुरकोट गा. पा. ५		
५	देवा बुढामगर	का. स.	कपुरकोट गा. पा. १	९८६९७३८६७१	करार

रिम गाँउ आयुर्वेद औषधालय

क्र.सं.	नाम / थर	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	शारदा भण्डारी	कविराज	तुलसीपुर उ.म.न.पा. दाङ	९८०९३५३८९७	स्थायी
२	रिना कुमारी शाही	वैद्य	कालिकोट	९८६९८६३७५६	करार
३	सुन प्रसाद खत्री	का. स.	कपुरकोट गा. पा. ३ सल्यान	९८४२७२०९६३	करार

महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको बडा अनुसारको विवरण

क्र.सं	परिचय पत्र नं.	नाम, थर	जन्म मिति	पालिका	बडा	कार्यरत नाम स्वास्थ्य संस्थाको संस्थाको नाम	शैक्षिक यो थता	तालिम आधारभृत तालिम लिएको मिति	पर्नताजरी तालिम लिएको मिति	मोबाइल नं
१	४१६९९	राम कुमारी सेन	२०४०।०३।०६	कपुरकोट	३	धनवाड	एस.एल.सी.	२०७९	नलिएको	९७४९।२८०६।९३
२	४१६९२	चित्रा कुमारी खड्का	२०२८।०२।१८	कपुरकोट	३	धनवाड	३ कक्षा	२०७९	नलिएको	९७४९।२८०६।९०
३	४१६९५	लिला सेन	२०४२।०३।१५	कपुरकोट	३	धनवाड	८ कक्षा	२०७९	नलिएको	९७४९।२८०६।९१
४	-	रेजिना चंठा	२०५४।१२।०३	कपुरकोट	३	धनवाड	एस.एल.सी.	२०७९	नलिएको	९७४९।२८०६।९२
५	४१६९६	हिम कुमारी शिरी	२०३५।०१।११	कपुरकोट	३	धनवाड	१२ कक्षा	२०६२	नलिएको	९७४९।२८०६।९१
६	४१६९०	टेक कुमारी पान	२०४२।०१।०२	कपुरकोट	३	धनवाड	एस.एल.सी.	२०६८	नलिएको	९७४९।२८०६।९४
७	४१६९३	पार्वती तुडा	२०५१।०२।१८	कपुरकोट	३	धनवाड	८ कक्षा	२०७९	नलिएको	९७४९।२८०६।९५
८	४१६९४	धनसरी भण्डारी	२०४६।१०।२२	कपुरकोट	३	धनवाड	७ कक्षा	२०७९	नलिएको	९७४९।२८०६।९७
९	४१६९८	सेती वि.क.	२०५२।११।१०	कपुरकोट	३	धनवाड	७ कक्षा	२०७९	नलिएको	९७४९।२८०६।९६
१०	४१६९७	राधा तुडा	२०४६।०२।१०	कपुरकोट	३	धनवाड	८ कक्षा	२०७९	नलिएको	९७४९।२८०६।९८
११	४१७०८	लक्ष्मी पुन	२०३८।११।१६	कपुरकोट	१	सारपानी	८ कक्षा	२०७९	नलिएको	९७४९।२८०६।०१
१२	४१७१३	हुलसा घर्टे	२०५२।०२।२७	कपुरकोट	१	सारपानी	९ कक्षा	२०७९	नलिएको	९७४९।२८०६।००
१३	४१७१५	दुर्गा कुमारी रावत	२०५३।१२।१८	कपुरकोट	१	सारपानी	८ कक्षा	२०६८	नलिएको	९७४९।२८०६।०२
१४	४१७१६	दिपा चंठा	२०६।१०।७।२०	कपुरकोट	१	सारपानी	१० कक्षा	२०७९	नलिएको	९७४९।२८०६।०३
१५	४१७०९	हिमसरा राना	२०४।१०।३।२०	कपुरकोट	२	गर्भा	८ कक्षा	२०६८	नलिएको	९७४९।२८०६।०४
१६	४१७१०	टिका कुमारी चांडा	२०४४।०१।०१	कपुरकोट	२	गर्भा	८ कक्षा	२०७९	नलिएको	९७४९।२८०६।०८
१७	४१७११	जयन्ती चन्द	२०३९।१२।१९	कपुरकोट	२	गर्भा	६ कक्षा	२०७९	नलिएको	९७४९।२८०६।०५
१८	४१७१२	सिता शिरिष	२०४।१२।१५	कपुरकोट	२	गर्भा	८ कक्षा	२०७९	नलिएको	९७४९।२८०६।०७

१९	४१७१३	पुष्टा वस्त्रेत	२०४२०५११३	कपुरकोट	२	गर्मि	८ कक्षा	२०६८	नलिएको	९७४९२८०६०६
२०	४१११५	यशोदा के.सी.	२०३४०१११३	कपुरकोट	५	सिम	१२ कक्षा	२०६८	नलिएको	९७४९२८०६११
२१	४१११८	सुपारी वस्त्रेत	२०२१०११२२	कपुरकोट	५	सिम	साक्षर	२०६३	नलिएको	९७४९२८०६२२
२२	४१११६	मोतीकला वुडा	२०४१०११२८	कपुरकोट	५	सिम	१२ कक्षा	२०६८	नलिएको	९७४९२८०६२०
२३	४१११७	कुमारी बुढाथोकी	२०२६०५१२६	कपुरकोट	५	सिम	साक्षर	२०६८	नलिएको	९७४९२८०६२१
२४	४१११९	सीता बुढाथोकी	२०३१०१२११९	कपुरकोट	५	सिम	८ कक्षा	२०६३	नलिएको	९७४९२८०६२३
२५	४११२०	देवकली वुडा	२०३५११२११५	कपुरकोट	५	सिम	साक्षर	२०६३	नलिएको	९७४९२८०६२४
२६	४११२१	देवा विक.	२०३६०५१२६	कपुरकोट	५	सिम	साक्षर	२०६३	नलिएको	९७४९२८०६२५
२७	४११२२	गौरा के.सी.	२०२००५११२	कपुरकोट	५	सिम	साक्षर	२०६३	नलिएको	९७४९२८०६२६
२८	४११२३	नन्दकली महतरा	२०२२०५११९	कपुरकोट	५	सिम	साक्षर	२०६३	नलिएको	९७४९२८०६२७
२९	४११२६	हिला महतरा	२०२०	कपुरकोट	६	सिनवाड	५ कक्षा	२०६३	लिएको	९७४९२८०६२८
३०	४११७०	बुदी कुमारी वर्ली	२०२८०३१३०	कपुरकोट	६	सिनवाड	साक्षर	२०६३	लिएको	९७४९२८०६२९
३१		परिवता महतरा	२०५२	कपुरकोट	६	सिनवाड	१२ कक्षा	२०७९	नलिएको	९७४९२८०६३०
३२		संफक्ता महतरा	२०४८	कपुरकोट	६	सिनवाड	१० कक्षा	२०७९	नलिएको	९७४९२८०६३१
३३	४११७३	शर्सीला सुमेकर	२०३६	कपुरकोट	६	सिनवाड	८ कक्षा	२०६३	नलिएको	९७४९२८०६३२
३४	४११७४	भुमा खड्का	२०४०	कपुरकोट	६	सिनवाड	१० कक्षा	२०६३	नलिएको	९७४९२८०६३३
३५	४११७५	तुलसी कैवर	२०३८	कपुरकोट	६	सिनवाड	१० कक्षा	२०६३	नलिएको	९७४९२८०६३४
३६	४११७६	मिना के. सी	२०३७०१११११	कपुरकोट	६	सिनवाड	१० कक्षा	२०६३	नलिएको	९७४९२८०६३५
३७	४११७७७	तिला के. सी	२०३५	कपुरकोट	६	सिनवाड	१० कक्षा	२०६३	नलिएको	९७४९२८०६३६

द. एकिकृत गाउँ स्वास्थ्य कार्यक्रम (व्यवस्थापन)

द.१ पृष्ठभूमि

स्वास्थ्य सेवा विभागका क्रियाकलापहरु मध्य व्यवस्थापन पनि आफै एउटा कार्यक्रम हो । जसले स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धि सूचना संकलन गर्ने, कार्यक्रम योजना तर्जुमा गर्ने, समन्वय गर्ने, अनुगमन गर्ने तथा सुपेरिवेक्षण र मूल्यांकन गर्ने गर्दछ ।

द.२ उद्देश्य

- योजना तर्जुमा, बजेटि र जनशक्ति विकास गर्ने ।
- स्वास्थ्य सूचना व्यवस्थापन गर्ने ।
- अनुगमन, सुपेरिवेक्षण र गुणस्तर नियन्त्रण गर्ने ।
- स्वास्थ्य संस्था निर्माण तथा मर्मत सुधार गर्ने ।

यस आ.व.मा सञ्चालित क्रियाकलापहरु

- ♦वार्षिक कार्यक्रम अनुसार मासिक, अर्धवार्षिक तथा वार्षिक समिक्षा सम्पन्न भएको ।
- ♦स्वास्थ्य संस्थाको पुर्वाधार सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत २ वटा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रको भवनको निर्माण कार्य पुरा भएको ।
- ♦वार्षिक कार्यक्रम अनुसार ६ वटै स्वास्थ्य संस्थाबाट तोकिएको समय र मितिमा मासिक प्रतिवेदन प्राप्त भएको ।
- ♦DHIS-2 तथा eLIMS तालिम सञ्चालन ।
- ♦कार्यसम्पादनका आधारमा उत्कृष्ट स्वास्थ्य संस्था, उत्कृष्ट स्वास्थ्यकर्मी तथा सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयम्सेविकाहरूलाई सम्मानित गरिएको ।

Reporting Status Of kaputkot Rural Municipality

सुचकहरू	आर्थिक वर्ष		
	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०
No. of monthly report of HF reporting	७२	७२	७२
% of Health Facility reporting to RM	१००	१००	१००
New Clients Served	१४७३४	१६९७६	१८९०४
Total Clients Served by HF	२०९७८	२१४९६	२५४४०
Average number of People served by HF (Per day)	७३	७४	८८
Average visit of clients for health care services	१.४	१.३	१.३
% of senior citizen (New) among total (New) client served	११	१२	१६
Outreach Clinics-Planned	१५६	१६८	१८०
Outreach Clinics-Conducted	१४०	१६८	१७२
Outreach Clinics-People Served	२५३२	३६४८	३७६९
Percentage of Reporting Status (PHCORC)	९०	१००	९६
Average no. of People Served ORC (Per Clinic)	१८	२२	२२
Immunization Clinics-Planned	२१५	२१६	२१६
Immunization Sessions-Conducted	२१२	१९८	१९८
People Served from Immunization Clinic	३११४	२८६७	२७७८
Percentage of Reporting Status (EPIC)	९९	९२	९२

Average no. of People Served from Immunization Clinic (Per Clinic)	१५	१५	१४
Total FCHVs within Catchment Area	४४४	४४४	४४४
Total no.of FCHVs Report submitted	४४४	४३८	४४३
FCHVs-People Served	८५११	८८२४	९०८५२
Percentage of Reporting Status (FCHV)	१००	९९	१००
Average no. of People Served FCHV	१९	२०	२५

स्वास्थ्य संस्था अनुसार Reporting Status विवरण

मुक्ति	मारपानी			गर्भा			दूनवाई			आ स्वा. के दूनवाई			रिप			स्थिति		
	०३७/३८	०३९/३९	०४०/४०	०३५/३५	०३६/३६	०३७/३७	०३६/३६	०३७/३७	०३८/३८	०३७/३७	०३६/३६	०३७/३८	०३८/३८	०३७/३८	०३७/३८	०३७/३८	०३७/३८	
No. of monthly report of HF reporting to RM	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	
% of health Facility reporting to RM	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	
New Clients Served	१०३४	१३४९	११६६१	२१६८	२०३६८	२३८०८	३३१९	४०८५	४४४५	१२६४३	१४१९६	१४१९६	१४१९६	१४१९६	१४१९६	१४१९६	१४१९६	
Total Clients Served by HF	१८८८८	१७७९९	२४५४३	२४५००	२४५००	२४५००	२४५००	२४५००	२४५००	२४५००	२४५००	२४५००	२४५००	२४५००	२४५००	२४५००	२४५००	
Average number of People served by HF (Per day)	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	
Average visit of clients for health care services	१.५	१.३	१.०	१.१	१.२	१.२	१.२	१.२	१.२	१.२	१.२	१.२	१.२	१.२	१.२	१.२	१.२	
% of senior citizen (New) among total client served	१२	१२	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	
Outreach Clinics-Planned	०	२४	२४	२५	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	
Outreach Clinics-Conducted	०	२४	२४	३४	२४	२४	२२	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	
Outreach Clinics-Served	०	६५	४	७५	६६	६०९	६५५	२०९	२०९	२०९	२०९	२०९	२०९	२०९	२०९	२०९	२०९	
Percentage of Reporting Status (PHCORC)	०	१००	१००	१४	१००	११	१२	१००	११	११	११	११	११	११	११	११	११	
Average no. of People Served ORC (Per Clinic)	०	२७	३१	२०	२५	३०	१९	१६	१४	१६	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	
Immunization Clinics-Planned	३६	३६	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	
Immunization Sessions-Conducted	३६	३६	२४	२२	२२	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	
People Served from Immunization Clinic	४१८	४१३	३०४	३०६	३५५	५९८	५९८	५५७	५५७	५५७	५५७	५५७	५५७	५५७	५५७	५५७	५५७	
Percentage of Reporting Status (EPIC)	१००	११२	११२	१००	११२	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	
Average no. of People Served from Immunization Clinic (Per Clinic)	१२	१२	१२	१२	१२	१४	१७	१७	१७	१७	१७	१७	१७	१७	१७	१७	१७	
Total FCHVs within Catchment Area	०	०	०	१०८	१०८	१०८	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	
Total no. of FCHVs Report submitted	०	०	०	१०८	१०८	१०८	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	
FCHVs-People Served	०	०	१७८	१०१६	२१६५	२३०५	४३०५	४०३६	४०३६	४०३६	४०३६	४०३६	४०३६	४०३६	४०३६	४०३६	४०३६	
Percentage of Reporting Status (FCHV)	०	०	०	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	
Average no. of People Served FCHV	०	०	०	१	१	१	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	

वार्षिक स्वास्थ्य प्रगति प्रतिवेदन २०७९/८०

“कपरकोट जागरण वर्ष २०८०/८१”

९. प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा पुनर्जागरण कार्यक्रम

पृष्ठभूमी

नेपालको सरिविधानले स्वास्थ्यलाई जनताको मौलिक हकको रूपमा स्थापित गरिसकेको र स्वास्थ्य सेवालाई समुदाय स्तरसम्म पुऱ्याउन अत्यावश्यक स्वास्थ्य सेवाको अवधारणा अनुसार आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क प्रदान गर्ने नीति ल्याएको छ ।

नेपालको राजनैतिक र समाजिक परिवर्तनको साथसाथै सेवाको उपलब्धता र उपयोगमा पनि विविधता देखिन स्वास्थ्य सेवाको लागि चुनौतीको रूपमा आएको छ । नेपालका कतिपय जनताहरु सामाजिक भौगोलिक तथा विविध कारणले गर्दा सेवाको पहुँचबाट टाढा रहेको पाईन्छ भने शहरी ईलाकामा समेत अझै सेवाबाट बन्चित रहेको पाईन्छन् । त्यसैले ग्रामिण जनताको साथसाथै शहरी जनता त्यसमा पनि गरिब, महिला, दलित अल्पसंख्यक नागरिकहरूलाई राज्यले प्रदान गरेको अत्यावश्यकीय प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क र सहज रूपमा नै उपलब्ध र उपयोग गर्न प्रोत्साहित गर्ने उद्देश्यले स्वास्थ्यका विभिन्न कार्यक्रम संचालन गरिएको छ ।

औषधि खरिद

यस आर्थिक वर्षमा ३ पटक गरी रु. २२०००००० (बाइस लाख) को औषधि खरिद गरी स्वास्थ्य संस्थाहरूमा वितरण गरिएको थियो ।

कोभिड १९ स्क्रिनिङ गरिएको जम्मा संख्या:

सूचक	आर्थिक वर्ष	
	०७६/७७	०७७/७८
हेल्थडेस्कबाट पुरुष संख्या:	५३६९८	१७१८५
हेल्थडेस्कबाट महिला संख्या	१५९९३	४३१३
हेल्थडेस्कबाट स्क्रिनिङ गरिएको जम्मा संख्या:	६९६९९	२१४९९
क्वारेन्टाईनमा वसेको संख्या	१०७८	०

कपुरकोट गाउँपालिकामा कोभिड १९ परिक्षण गरेको संख्या:

सूचक	आर्थिक वर्ष	
	०७६/७७	०७७/७८
कोभिड १९ PCR परिक्षण संख्या	१७७	८१७
कोभिड १९ Antigen परिक्षण संख्या	०	१६६
कोभिड १९ RDT परिक्षण संख्या	१४२	०
कोभिड १९ RDT परिक्षण वाटसंक्रमण भएको संख्या	०	०

कोभिड १९ PCR परिक्षण वाटसंक्रमण भएको संख्या	२	१५४
कोभिड १९ Antigen परिक्षण वाटसंक्रमण भएको संख्या	०	४९
कोभिड १९ वाट जम्मासंक्रमण भएको संख्या	२	२०३
कोभिड १९ संस्थागत आईसोलेशनमा रहेको संख्या	२	४०
कोभिड १९ होम आईसोलेशनमा रहेको संख्या	०	१५४
कोभिड १९ वाट मृत्यु भएको संख्या	०	९

कोभिड १९ खोप अभियान प्रगति २०८० असार मसान्तसम्म

खोपको नाम	लक्षित जनसंख्या	प्रगति प्रतिशत				कैफियत
		पहिलो डोज	दोस्रो डोज	बुष्टर डोज पहिलो	बुष्टर डोज दोस्रो	
COVISHIELD	(१२ वर्ष भन्दा माथि)	६४८	७५५	१६३०	०	
Vero Cell		७५९८	६४७४	६४९	०	
Janssen (SD)		१३९४	१३९४	०	०	
Astrazeneca		२०६	३१०	३७५२	०	
Pfizer Total		०	०	४४४	९९०	
Moderna		२१९०	१८८७	०	०	
Total		१२०३६	१०८२०	६४७५	९९०	
Pfizer 5-11 Years	२२८५	२२०२	२०४५	०	०	
Grand Total	१५८१९	१४२३८	१२८६५	६४७५	९९०	

रिमगाउँ आयुर्वेद औषधालय वाट आ.व. २०७९/०८० मा आएका विरामीहरूको उमेरको आधारमा तथ्यांक

Age Group	Number
1-4 New Clients	43
1-4 Recurring Clients	7
5-16 New Clients	99
5-16 Recurring Clients	38
17-59 New Clients	1579
17-59 Recurring Clients	266
> = 60 New Clients	202
> = 60 Recurring Clients	68
Total visit	2302

रिमगाउँ आयुर्वेद औषधालय वाट आ.व. २०७७/०७८ मा स्तनपायी आमा तथा जेष्ठ नागरीकलाई सेवा दिएको तथ्यांक

विवरण	सेवा दिएको संख्या
स्तनपायी आमालाई सेवा दिएको संख्या	२८
जेष्ठ नागरीकलाई सेवा दिएको संख्या	१६९

**रिमगाउँ आयुर्वेद औषधालयवाट आ.व. २०७९/०८० मा आएका विरामीहरूको रोग समुह
अनुसार तथ्यांक**

समस्या तथा रोगको नाम	संख्या	समस्या तथा रोगको नाम	संख्या
APD	803	ENT/Mouth/Dental Disorder - Disease Related to Nose	38
Respiratory Disorder – Cough	195	Blood Pressure Disorder - Hypertension	34
Gudavikar – Haemorrhoids	175	Skin Disorder - Others	28
Rheumatoid Arthritis	151	Skin Disorder - Pama	22
Respiratory Disorder - Asthma and COPD	126	Gout	17
Gudavikar – Fissure	93	Gynaecological Disorder - Dysmenorrhoea	17
Skeleto-muscular and Nervous System – Lumbago	91	Work Infestation	14
Paediatric Disorder	68	Diarrhoea/IBS - Diarrhoea	11
Urinary Disorder – Dysuria	65	Postpartum Disorder - Breast Milk Disorder	10
Skeleto-muscular and Nervous System – Bodyache	56	Madhumeha	7
Abdoninal Disorder	53	Respiratory Disorder - Others	6
Fever	51	Kamala - Non Obstructive Jaundice	5
Disease related to head	50	Kamala - Obstructive Jaundice	5
ENT/Mouth/Dental Disorder - Oral Disease	48	ENT/Mouth/Dental Disorder - Dental Disease	3
Diarrhoea/IBS – Dysentry	42	ENT/Mouth/Dental Disorder - Disease Related to Ear	2
Gynaecological Disorder - Leucorrhoea	40	Traumatic Disorer	1

कपुरकोट गाउँपालिका स्वास्थ्य सशर्त बजेट तर्फको वार्षिक कार्यक्रम

आ.व. २०७९ / ०८०

क्र.सं.	कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलाप	बजेट
१	परिवार कल्याण कार्यक्रम मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम	PNC Home Visit (PNC Home visit Micro-planning Guideline) २०७८)	२२६
		आमा सुरक्षा र प्रजनन स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको अनुगमन र मुल्यांकन	५०
		करारमा अ.न.मी. नियुक्ति	६८७
		स्थानिय तहमा MRS DP, Birth Defect कार्यक्रमको कार्यान्वयन	२०
		वर्थीड सेन्टरमा कार्यरत प्रसूति कमीहरूलाई ANC TO PNC CONTINUM OF CARE, MNH ROAD MAP कार्यक्रम संचालन तथा क्लिनिकल MENTORING	३००
		प्रामिण अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रम	१००
		वर्थीड सेन्टरहरूवाट गर्भवती तथा सुत्केरी महिलालाई आकस्मिक रूपमा प्रेषण	६०
२	परिवार कल्याण कार्यक्रम	कोभिड १९ विरुद्ध खोप अभियान संचालन व्यवस्थापन खर्च (पालिका स्तरिय समिक्षा तथा योजना र पालिका तथा स्वास्थ्य संस्था स्तरिय सुपरिवेक्षण)	१५८
३	परिवार कल्याण कार्यक्रम	नियमित खोप सुदृढीकरण, पुर्ण खोप सुनिश्चितता र दिगोपनाका लागि सुक्ष्म योजना अध्यावधिक र सरसफाई प्याकेज पुर्नताजकी तालिम १ दिन गरी ३ दिन एंव पुर्ण खोप पालिका सुनिश्चितताको लागि स्थानिय तह वडा खोप समन्वय समिति तथा नवनिर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूको अभिमुखिकरण, स्वास्थ्यकर्मीवाट वडामा भरधुरी सर्वेक्षण पालिकावाट वडा भेरीफिकेशन, अनुगमन तथा घोषण सभा व्यवस्थापन, घोषणा भएकामा दिगोपना कायम गर्ने व्यवस्थापन खर्च	१७५
४	परिवार कल्याण कार्यक्रम	प्रजनन स्वास्थ्य स्थगना सेवा संचालन	१००
५	परिवार कल्याण कार्यक्रम	परिवार नियोजन किशोर किशोरी तथा प्रजनन स्वास्थ्य कार्यक्रम	२२०

		परिवार कल्याणा कार्यक्रम तथा पोषण कार्यक्रम	पालिका स्तरीय पोषण कार्यक्रमको समिक्षा तथा कार्य योजना तयारी सबै स्वास्थ्य संस्था हरुको सहभागीतामा	५०
			पोषण सम्बन्धि सन्देशहरु स्थानीय एफ एम बाट प्रसारण	१०
			भिटामिन ए क्याप्सुल आम वितरण कार्यक्रमका लागी म.स्वा.स्व.से. परिचालन तथा खाजा खर्च २ चरण	७५
६			पोषण सम्बन्धि राष्ट्रिय दिवस संचालन (स्तनपान सप्ताह, आयोडिन महिना, बिद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण सप्ताह आदि लगायत कार्य संचालनको लागी सम्पूर्ण स्थानीय निकायहरुकोलागि	३०
			पोषण कर्नर र स्तनपानकक्षमा पोषण सम्बन्धी Flex टास गर्ने	५०
			बिद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रमको समिक्षा	३५
			समुदाय स्तरमा पोषिलो खाना प्रवर्द्धन	४०
			स्थानिय स्वास्थ्य संस्थाहरुमा अनसाइट कोचिंग, RDQA	१०
७		परिवार कल्याण कार्यक्रम	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, न्यानो भोला र निशुल्क गर्भपतन कार्यक्रम	१,५०३
८		CB-IMNCI कार्यक्रम	CB-IMNCI समिक्षा कार्यक्रम CB-IMNCI कोचिंग कार्यक्रम (२ दिने) समता र पहुँच कार्यक्रम (सेवाको पहुँच र उपयोगिता कार्यक्रम निर्देशिका २०७८ बमोजिम)	५००
			किटजन्यरोग नियन्त्रण कार्यक्रमको अनुगमन एंव मुल्याकन तथा किटजन्य रोग नियन्त्रण का लागि वहु निकाय अनतरकृया गर्ने,	३०
			कोभिड १९ लगायत विभिन्न महामारीजन्य रोगहरुको रोकथाम, नियन्त्रण तथा निर्गारानीका लागि सरोकारवाला सँगको अन्तरक्रिया तथा RRT, स्वास्थ्यकर्मी परिचालन	२५
९		माहामारी रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	विभिन्न सरुवारोग, नसर्ने रोग, जुनोटिक, मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धि अन्तरक्रिया कार्यक्रम तथा दिवसहरु (Hypertension, Diabetes, COPD, Cancer Days, आत्महत्या रोकथाम दिवस, मानसिक स्वास्थ्य दिवस, अल्जाइमर दिवस, रेबिज दिवस, विश्व औलो दिवस मनाउने	१२५
			पशुपंक्षी आदीबाट हुने ईन्फुएन्जा, बर्ड फ्लू, एएमआर सिष्टिसकीसिस, टक्सोप्लाज्मोसिस आदि विभिन्न सरुवारोग सम्बन्धि रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	२०

१०	नर्सिंड तथा सामाजिक सुरक्षा सेवा कार्यक्रम	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोशाक प्रोत्साहन, यातायात खर्च, वार्षिक समिक्षा गोष्ठी र दिवस मनाउने खर्च समेत)	५००
११	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूको तलब, महगी भत्ता, स्थानीय भत्ता, पोषाक लगायत प्रशासनिक खर्च समेत	१५,७००
१२	क्षयरोग नियन्त्रण	क्षयरोग मुक्त नेपाल घोषण अधियानका विभिन्न कृयाकलाप	१,७००
१३	राष्ट्रिय स्वास्थ्य तालिम कार्यक्रम	स्वास्थ्यकर्मीलाई ईमप्लान्ट तालिम	२००
१४	उपचारा त्वक सेवा कार्यक्रम	आधारभुत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद	१,२७५
		उपचारात्मक सेवा अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू (आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी र आधारभुत अस्पतालको न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम संचालन तथा सुदृढिकरण	१००
		आँखा, नाक, कान, घाँटी तथा मुख स्वास्थ्य सम्बन्धी अधिमुखीकरण	१२५
१५	स्वास्थ्य व्यवस्थापन कार्यक्रम	पालिका स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाहरूको मासिक बैठक, डाटा भेरिफिकेशन एवं गुणस्तर सुधार साथै चौमासिक एवं वार्षिक समिक्षा	१५५
		स्वास्थ्य सुचना साथै आइ एम यु सुदृढीकरण कार्यक्रम	६५
		कोभिड १९को भ्याक्सिनको डिजिटमईजेशन तथा क्यु.आर.कोड प्रमाणीकरण	२०
१६	राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा, सुचना तथा संचार केन्द्र	विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा र आमा समुह तथा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूका लागि सामाजिक व्यवहार परिवर्तन कार्यक्रम	७५
		सुर्तीजन्य पदार्थ तथा मध्यपान न्युनीकरण सम्बन्धी संचार कार्यक्रम	२५
१७	आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम	आयुर्वेद औषधालयको तलब, भत्ता, संचालन खर्च तथा कार्यक्रम बजेट	३,४००
१८	वहुक्षेत्रीय पाषणा कार्यक्रम	वहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम (पोषण संवेदनसिल, पोषण विशेष, पोषण सुधारका लागि विपन्न समुदायका महिला समुह वा सहकारीहरूलाई विपन्न सदस्यहरूलाई आय आर्जन सुधार गर्न अनुदान	१,६००
जम्मा			२९,८७४

कपुरकोट गाउँपालिका स्वास्थ्य तर्फको आन्तरिक स्रोतबाट सञ्चालित वार्षिक कार्यक्रम

आ.व. २०७९/०८०

क्र.सं.	कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलाप	बजेट
१	मातृ तथा नवशिशुकार्यक्रम	गर्भवती अवस्थामा स्वस्थ वानी व्यवहार अपनाउनका लागि टोलस्तरमा सचेतना कार्यक्रहरू, सुनौलो हजार दिनका आमा तथा बच्चाहरुको कुपोषण को अवस्था प्रत्येक २ महिनामा स्ट्रिनिग, थप OTC सेन्टर स्थापना	३००
३	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम	ANC PNC सेवालाई बढाउनका लागि वार्ड नं. १ र ४ मा Birthing Center स्थापना	६००
५	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम	मातृ तथा वाल स्वास्थ्य सेवा समन्वयका लागि मोवाईल स्वास्थ्य कार्यक्रम	५५०
६	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम	स्वास्थ्य संस्था स्तरमा आकस्मिक चक्रकोषको स्थापना	१५०
८	उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम	विशेषज्ञ सहितको स्वास्थ्य शिविर (आखा, स्त्री रोग, दन्त)	५००
९	उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम	ज्येष्ठ नागरिकहरू तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तीहरुलाई घरमै आधारभूत तथा निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा	२५०
१०	नर्सिङ तथा सामाजिक सुरक्षा सेवा कार्यक्रम	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको क्षमता अभिवृद्धि, थप व्यवस्थापनका सामग्री, प्रोत्साहन रकम	५००
१२	उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम	आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा २४ सै घण्टा	४००
१३	व्यवस्थापन कार्यक्रम	स्वास्थ्य प्रोफईल छपाई	१००
१५	उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम	स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको लागि आवश्यक पुर्वाधार, औषधी, औषधीजन्य सामग्री, औजार तथा उपकरणहरुको यथोचित व्यवस्था	१०००
१८	व्यवस्थापन कार्यक्रम	अनुगमन तथा मुल्याकांन	५०

१९	स्वास्थ्य सुचना व्यवस्थापन कार्यक्रम	स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा व्यवस्थापन समिति र समितिका सदस्यहरूको क्षमता अभिवृद्धि	२५०
२०	स्वास्थ्य सुचना व्यवस्थापन कार्यक्रम	पालिका स्तरीय मासिक, चौमासिक, अर्ध वार्षिक तथा वार्षिक समिक्षा गोष्ठी,	१५०
२१	स्वास्थ्य सुचना व्यवस्थापन कार्यक्रम	कार्यसम्पादन मुल्याङ्कनको आधारमा बार्षिक रूपमा उत्कृष्ट स्वास्थ्यकर्मी, म.स्वा.स्वं.से.लाई सम्मान तथा पुरस्कृत	४०
२३	स्वास्थ्य सुचना व्यवस्थापन कार्यक्रम	सेवा भन्दा टाढा र उपभोगमा कमी देखिएका क्षेत्रको पहिचान गरी थप कार्यक्रमको व्यवस्थापन	२००
२४	स्वास्थ्य सुचना व्यवस्थापन कार्यक्रम	वार्षिक कार्य योजना निर्माण तथा प्रिन्ट तथा स्वास्थ्य सामग्री ढुवानी	६०
आन्तरिक स्रोत जम्मा रकम			५१००
सशर्त जम्मा रकम			२९८७४
कुल जम्मा रकम			३४९७४

आ.व. २०७९/०८० को खर्चको विवरण

वजेट श्रोत	चालु		पूँजीत		जम्मा		
	वजेट रु. हजारमा	खर्च रु. हजारमा	वजेट रु. हजारमा	खर्च रु. हजारमा	वजेट रु. हजारमा	खर्च रु. हजारमा	खर्च %
सर्वात तर्फ	३५४७५	२९२०१	४८०	४७९	३५९५५	२९६८०	८३
आन्तरिक स्रोत तर्फ	४८००	४०५४	११३४	१२०	५९३४	४९७४	७०

आ.व. २०७९/०८० मा पालिकास्तरवाट गरिएका उत्कृष्ट तथा नविनतम्
कार्यहरूको विवरण

सि.नं.	कार्य	उपलब्धी
१	मासिक तथा वार्षिक समिक्षा तथा डाटा भेरिफिकेशन भएको	❖ मासिक तथा वार्षिक समिक्षा समय मै सम्पन्न भएको तथा भेरिफिकेसन पश्चात डाटा Accuracy तथा विश्वासनियता अभिवृद्धि भएको
२	पूर्ण खोप सुनिश्चितता गरिएको	❖ ६ वटै वडाहरूमा सुनिश्चित गरिएको तथा सबै बालबा लिकाले पुर्ण खोप सेवा पाएको
३	घरदैलो स्वास्थ्य स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम	❖ गाँउपालिक क्षेत्र भित्रका ६० वर्ष माथिका ज्येष्ठ नागरिक हरूलाई आधारभूत तथा निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा आवधिक रूपमा घैरैमा गई प्रदान गर्ने व्यवस्था गरिएको जस अन्तर्गत ३६७५ पटक ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई घैरैमा गई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिएको । ज्येष्ठ नागरिकहरुका लागि आँखाको उपचार निःशुल्क गरिएको छ ।

४	नियमित रुपमा नर्सिंग स्टाफबाट घरभेट गरी स्वास्थ्य जाँच गर्ने व्यवस्था मिलाईएको	❖ गाउँपालिका भित्रका सुत्करी आमाहरूलाई प्रसुति पछिको तेश्रो भेटमा प्रदान गर्न स्वास्थ्य सेवा नर्सिङ कर्मचारी मार्फत घरमै गई सेवा प्रदान गरिने व्यवस्था भए वमोजिम आ.व. ७७।७८ मा ४४ प्रतिशत, आ.व. ७८।७९ मा ६९ प्रतिशत र आ.व. ७९।८० मा ९३ प्रतिशत लाई सेवा प्रदान गरिएको ।
५	वर्धिग सेन्टर स्थापना	❖ गाँउपालिका क्षेत्र भित्रका वर्धिग सेन्टर नभएका बडा नं. १ र ४ मा वर्धिग सेन्टर स्थापना गरि सेवा सुचारु गरिएको ।
६	गर्भवती सचेतना तथा वालवालिकाको पोषण स्थिति लेखाजोखा	❖ पोषण स्थिति सुधार गर्नका लागि प्रत्येक २।२ महिनामा टोल स्तरमा गर्भवती सचेतना तथा वालवालिकाको पोषण स्थिति लेखाजोखा गर्ने कार्यक्रम अनुरूप कम जन्म तौल घट्टै गईहेको र Average Visit आ.व. ७७।७८ मा ४.५ प्रतिशत, आ.व. ७८।७९ मा ६.६ प्रतिशत र आ.व. ७९।८० मा १५.५ प्रतिशत पु-याईएको ।
७	ज्येष्ठ नागरिकहरुका लागि आँखाको उपचार निःशुल्क	❖ आ.व. २०७९।८० मा जम्मा ३ पटक आँखा स्वास्थ्य शिविर सम्पन्न भएको जस्मा ७९३ जनाको जाच भएको ५०० वटा चशमा वितरण, ७० जनाको मोतीविन्दुको पहिचान, ५० जनाको शल्यकृत्या ।
८	महिला स्वास्थ्य शिविर	❖ पालिका भित्रका २ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा महिला स्वास्थ्य शिविर संचालन गरी १९४ जनाको पाठेघरको Screening गरिएको र १ जनाको VIA +Ve पत्ता लगाईएको १४ जना लाई Ring Pessary राखिएको
९	सार्वजनिक विदाको दिनमा स्वास्थ्य सेवा प्रवाह	❖ पालिका भित्रका ६ वटै स्वास्थ्य संस्थावाट आ.व. २०७९।०८० मा सार्वजनिक विदाको दिनमा पुरुष १४५४ र महिला १९२८ गरी जम्मा ३२८२ जनालाई स्वास्थ्य स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिएको

आ.व. २०८०।०८। को कार्ययोजना

क्षेत्र	प्रस्तावित कृयाकलापहरू	जिम्मेवार व्यक्ति	समय सिमा	सहयोगी निकाय
सेवा प्रवाह (कार्यक्रम विश्लेषणको आधारमा) तथा बन्चितिमा परेका समुदायको पहुँच	<ul style="list-style-type: none"> ❖ प्रभावकारी परामर्श सेवा . ❖ घरदैलो स्वास्थ्य स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम ❖ नियमित रूपमा नर्सिङ स्टाफबाट घरभेट गरी PNC स्वास्थ्य जाँच गर्ने व्यवस्था मिलाईएको ❖ सार्वजनिक विदाको दिनमा स्वास्थ्य स्वास्थ्य सेवा प्रदान ❖ महिला स्वास्थ्य शिविर ❖ गर्भवती सचेतना तथा पोषण कार्यक्रम 	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख स्वास्थ्य संस्था प्रमुख, स्वास्थ्यकर्मी	निरन्तर	पालिका
स्वास्थ्य क्षेत्र व्यवस्थापन र सुशासन	<ul style="list-style-type: none"> ❖ नियमित अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण ❖ सामाजिक लेखाजोखा, नागरीक बडापत्र, सार्वजनिक सुनुवाइ ❖ सेवाग्राहीहरूको गुनासो तथा पृष्ठ पोषण संकलन ❖ स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा व्यवस्थापन समिति लाई सशक्त एवं जिम्मेवार बनाउने 	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	निरन्तर	पालिका
स्वास्थ्य क्षेत्रमा लगानी तथा निरन्तरता	<ul style="list-style-type: none"> ❖ स्वास्थ्य क्षेत्रमा सामन्धीकरण अनुदानको निरन्तरता ❖ बडा नं. १ र ४ मा वर्थिंग सेन्टरको सुदृढीकरणका लागि One heart worldwide संग सहकार्य 	❖ स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	२०८० असोज मसान्त सम्म	पालिका One heart world-wide

जनस्वास्थ्य बिपद व्यवस्थापन	<ul style="list-style-type: none"> ❖ महामारी, विपद वा प्रकोपको जोखिम नक्साङ्गन गरी जोखिम न्यूनीकरणका लागि बहुपक्षीय सहकार्यमा गाउँपालिका प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्ने ❖ विपद वा प्रकोपको समयमा निरन्तर स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्ने रणनीतिक स्थान वा स्वास्थ्य संस्थाहरूमा अत्यावश्यक औषधि तथा सामग्रीहरूको बफर स्टकको व्यवस्था ❖ गाउँपालिका तथा वडा स्तरिय द्रुत प्रतिकार्य टोली (RRT) गठन तथा पुर्वतयारी 	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख स्वास्थ्य संस्था प्रमुख,	निरन्तर	पालिका
स्वास्थ्य सूचना व्यवस्थापन तथा यसको प्रयोग	<ul style="list-style-type: none"> ❖ स्वास्थ्य संस्थाहरूमा विद्युतीय / अनलाइन अभिलेख तथा प्रतिवेदन गर्ने व्यवस्था ❖ तथ्यमा आधारित योजना निर्माणको निरन्तरता ❖ EHRRS को थालनी 	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख स्वास्थ्य संस्था प्रमुख, स्वास्थ्यकर्मी	निरन्तर	पालिका स्वास्थ्य सेवा कार्यालय प्रदेश स्वास्थ्य
भौतिक संरचना	<ul style="list-style-type: none"> ❖ गाउँघर क्लिनिक तथा खोप क्लिनिक भवन मरमत तथा सुटूढीकरण ❖ वडा नं. १ र ४ मा वर्धिग सेन्टरको लागि भवन निर्माण 	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख स्वास्थ्य संस्था प्रमुख,	निरन्तर	पालिका सम्बन्धित वडा अध्यक्ष
स्वास्थ्य जनशक्ति	<ul style="list-style-type: none"> ❖ स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत कर्मचारीमा आफ्नो काम, कर्तव्यप्रति थप जवाफ देही र जनमुखी बनाउन नतिजामा आधारित कार्य सम्पादन तथा मूल्याङ्कन ❖ समयानुकूल स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्ने स्वास्थ्य कर्मिको क्षमता अभिवृद्धि, परिचालन तथा व्यवस्थापन ❖ IUCD & SBA तालिमको व्यवस्थापन 	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख स्वास्थ्य संस्था प्रमुख,	निरन्तर	पालिका स्वास्थ्य सेवा कार्यालय प्रदेश स्वास्थ्य

आपुर्ति व्यवस्थापन	<ul style="list-style-type: none"> ❖ संघ तथा प्रदेशवाट वितरण हुने तोकिएका औषधीहरू, खोप तथा जनस्वास्थ्य कार्यक्रमका औषधि तथा औषधि जन्य सामग्रीहरू आपुर्तिलाई सहज वनाउने ❖ स्वास्थ्य संस्थाबाट निःशुल्क वितरण हुने तोकिएका औषधीहरू तथा औषधि जन्य सामग्रीहरू समयमै खरिद गरी उपलब्ध गराउने। 	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	निरन्तर	पालिका स्वास्थ्य सेवा कार्यालय प्रदेश स्वास्थ्य
योजना तथा बजेट प्रणाली	<ul style="list-style-type: none"> ❖ स्वास्थ्य क्षेत्रमा सामन्यीकरण अनुदानवाट तथ्यमा आधारित योजना निर्माण 	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	निरन्तर	पालिका स्वास्थ्य सेवा कार्यालय प्रदेश स्वास्थ्य

राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय दिवसहरू

क्र.सं.	दिवस	मिति
१	अन्तराष्ट्रिय कुष्ठरोग दिवस	जनवरी २५
२	आयोडिन सम्बन्ध जन चेतना महिना	फेब्रुअरी महिना
३	अन्तराष्ट्रिय नारी दिवस	मार्च ८
४	विश्व क्षयरोग दिवस	मार्च २४
५	विश्व स्वास्थ्य दिवस	अप्रिल ७
६	औलो नियन्त्रण दिवस	अप्रिल २५
७	विश्व रेडक्रस दिवस	मई ८
८	अन्तराष्ट्रिय नर्सिङ्ग दिवस	मई १२
९	विश्व उच्च रक्तचाप दिवस	मई १३

१०	विश्व धुम्रपान रहित दिवस	मई ३१
११	महिनावारी स्वच्छता दिवस	मई २८
१२	अन्तर्राष्ट्रीय वातावरण दिवस	जुन ५
१३	औषधि दुर्व्यस्त विरुद्ध दिवस	जुन २६
१४	अन्तर्राष्ट्रीय जनसंख्या दिवस	जुलाई ११
१५	अन्तर्राष्ट्रीय किशोर किशोरी दिवस	जुलाई १२
१६	विश्व रक्तदान दिवस	जुलाई २८
१७	विश्व स्तनपान सप्ताह	अगस्त १ देखि ७
१८	परिवार नियोजन दिवस	सेप्टेम्बर १८
१९	विश्व अल्जाईमर्स दिवस	सेप्टेम्बर २१
२०	जेष्ठ नागरिक दिवस	अक्टोबर १
२१	विश्व मानसिक स्वास्थ्य दिवस	अक्टोबर १०
२२	अन्तर्राष्ट्रीय दृष्टि दिवस	अक्टोबर ११
२३	विश्व हातधुने दिवस	अक्टोबर १५
२४	विश्व खाद्य दिवस	अक्टोबर १६
२५	संयुक्त राष्ट्रसंघ दिवस	अक्टोबर २४
२६	विश्व न्युमोनिया दिवस	नोभेम्बर १२
२७	अन्तर्राष्ट्रीय मधुमेह दिवस	नोभेम्बर १४
२८	अन्तर्राष्ट्रीय दमखोकी दिवस	नोभेम्बर १९
२९	बालदिवस	नोभेम्बर २०
३०	विश्व एड्स दिवस	डिसेम्बर १
३१	अन्तर्राष्ट्रीय अपांङ्ग दिवस	डिसेम्बर १

३२	अन्तराष्ट्रीय स्वर्य सेवक तथा महिला स्व.स्व. सेविका दिवस	डिसेम्बर ५
३३	अन्तराष्ट्रीय मानव अधिकार दिवस	डिसेम्बर १०
३४	अन्तराष्ट्रीय आरोग्य दिवस (धनवन्तरी जयन्ती)	काग तिहारको दिन
३५	खोप दिवस	बैशाख महिना

कपुरकोट जागरण अभियान अन्तर्गत गरिने कार्यहरू

१. मौलिक संस्कृति, वाजा, नृत्य, संगीत परम्पराको संरक्षण अभियान ।
२. किसान, मजदुर, युवा, महिला र लक्षित वर्गमा क्षमता विकास कार्यक्रम ।
३. सबै प्रकारका विभेद र गलत सामाजिक प्रथा तथा संस्कारहरूको न्यूनीकरण गर्न बिशेष कार्यक्रम ।
४. टोल विकास संस्था, सामाजिक संघ संस्था, आमा समुह, युवा क्लब, बाल क्लबहरूको संस्कृतीकरण आफ्नो गाउँ आफै बनाउ अभियान परिचालन ।
५. गरिवीन्यूनिकरण, वाल विवाह न्यूनिकरण, सकारात्मक सोचको विकास, मनोपरामर्श, करियर योजना र सिप विकासका लागि विविध कार्यक्रमहरू ।
६. पूर्ण सरसफाई उन्मूख पालिका, पूर्ण सुरक्षित आवास र खानेपानी, उज्यालो कपुरकोट, तरकारी शिक्षा र स्वास्थ्यको गुणस्तरमा सुधार, पूर्वाधार सुदृढीकरण कार्यक्रम ।
७. योजनावद्ध विकास, नागरिक सन्तुष्टि सर्वेक्षण, चुस्त र पारदर्शी सार्वजनिक सेवा
८. कृषिमा न्यूनतम समर्थन मूल्य, उत्पादनमा आधारीत कृषक उपदान, कृषि एम्बुलेन्स, कपुरकोट तरकारी बाण्ड र मूख्य बजारमा स्टल मार्फत बजारीकरण र कृषि मार्फत जीवनस्तर सुधार ।
९. सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक जनलेखापरिक्षण, सेवाग्रही र जनप्रतिनिधी विच अन्तर संवाद कार्यक्रम ।
१०. विकास निर्माण र सार्वजनिक स्थानहरूको संरक्षण, संवर्द्धनका लागि जनश्रम अभियान ।
११. सामाजिक सुरक्षा भत्ता वडातहमा वितरण तथा जेष्ठ नागरिक उपचार कार्यक्रम ।
१२. युवाका लागि खेलकुद, स्वास्थ्य र मानवताका लागि योग, दिगो स्वास्थ्यको आधार आयुर्वेद उपचार ।
१३. न्यायिक अभिमूखिकरण र न्यायिक निरूपन वडा वडामा ।
१४. सामाजिक नाराहरू
 - क) कपुरकोट ब्राण्ड
 - ख) सुन्दर र नमूना कपुरकोट
 - ग) खेलाडिमैत्री कपुरकोट
 - घ) म वदलिन्छु मेरो गाउँपालिका वदलिने छ
 - ङ) फरक पहिचानका साथ सेवाग्राही मैत्री गाउँपालिका कार्यालय
 - च) स्वच्छ सफा कपुरकोटका लागि बृहत सरसफाई
 - छ) सामाजिक योगदानमा आधारित सम्मान
 - ज) विपद्ध ब्यबस्थापनका लागि स्वयंसेवी सेवा आदि

१०८

वार्षिक स्वास्थ्य प्रगति प्रतिवेदन २०७९/८०

“कपुरकोट जागरण वर्ष ३०८०/१८१”

२०

वार्षिक स्वास्थ्य प्रगति प्रतिवेदन २०७९ / ८९

“कपरकोट जागरण वर्ष २०८०/०८१”